

REFERAT Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget 2018-2021 d. 15-05-2019

Mødedato Onsdag d. 15. maj 2019 kl. 00:00

Mødested Mødelokale C, Ullasvej 23, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Dialogmøde med Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat.....	5
Dialogmøde med Center for Økonomi og Personale.....	8
Orientering og drøftelse af status på den strategiske udviklingsplan for Rønne.....	11
Ændring i anlægsbevilling til områdefornyelse Nexø.....	14
Ny temalokalplan for byer med bopælspligt.....	18
Forslag til lokalplan for et saunabyggeri på Svaneke Havn.....	21
Forslag til lokalplan nr. 97 for bevaring og videreudvikling af Svaneke og kommuneplantillæg nr. 2	24
Anmodning om lokalplan for sommerhusområdet Svanebakken Syd i Svaneke.....	27
Strategi for kommuneplanen, 2. udkast.....	30
Procesplan for temaer i kommuneplan 2020.....	35
Delvis afløsning af lokalplan 00-20 område nord for Vestermarie.....	38
Likviditetsoversigter 30. april 2019.....	41
Budget 2020, fastsættelse og fordeling af sparerammer.....	44
Status på delmålene i den økonomiske politik 2019.....	51
Opfølgning på mål 2017-2019 samt mål for budget 2020.....	55
Annullering af salg af ejendommen Storegade 36, Rønne - den tidligere Amtmandsgård.....	60
Handleplan for Bornholmermålene.....	62
Ny konstruktion for Skovhjelperprojektet.....	65
Afværgeforanstaltninger ved Østergade 53, Rønne.....	69
Trafiksikkerhedsplan 2018-2025.....	72
Uddannelsesstrategi for Bornholm.....	78
Scenarier for Poulsker Idrætsforening.....	82
Nexø Hallen ansøger om kommunegaranti.....	89
Orientering fra formanden.....	93
Eventuelt.....	95
Lukket.....	97
Lukket.....	98
Lukket.....	99
Lukket.....	100
Lukket.....	101
Lukket.....	102
Lukket.....	103

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	1	

Fraværende

Søren Schow, Kirstine Van Sabben

Bemærkninger til dagsordenen

Godkendt at behandle tillægsdagsorden: Anmodning om udlæg af nyt erhvervsområde ved Sandemandsvej i Rønne.

Leif Olsen foreslog, at punkt 18 blev taget af dagsorden, hvilket ikke blev godkendt.

Punkt 2: Dialogmøde med Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat

Åbent punkt

2 Dialogmøde med Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat

00.30.02G01-0023

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	2	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at som led i den politiske budgetproces hvert år afholdes et dialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra de to centre under udvalgets område; Center for Økonomi og Personale og Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat og udvalget har en dialog om status på arbejdet med mål og konkrete initiativer samt budget.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:
Drøftet.

Sagsfremstilling

Udvalgene skal sætte retning for udviklingen af deres politikområder. Dette skal ske i forlængelse af det målarbejde, der har været udgangspunktet i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget og delmål dialogmøder med centrene under udvalgets område. Dialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan arbejde med i forhold til mål for 2020.

Ifølge [den politiske budgetproces](#) fastlægges sparerammen først i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj. Derpå vil spareemnerne blive drøftet i MED-systemet og indgå i det politiske arbejde hen over sommeren. [De økonomiske strukturelle udfordringer](#) er dog kendt, og drøftelsen på mødet kan tage afsæt i, at der formentlig vil være tale om betydelige behov for at reducere udgiftsniveauet i 2020 generelt i kommunen.

Centerchefen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i Centeret og et oplæg som input til drøftelse af udvalgets delmål for 2020. Derudover giver centerchefen en status på centerets økonomiske situation, og hvordan udviklingen forventes at fortsætte i resten af 2019.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2020.

Fra Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat deltager følgende: Claus Munk, Bent Ole Enevoldsen, Charlotte Mattsson, Janne Westerdahl, Kell Olsen, Lisbeth Seremet Kofoed, Nicolai Munk Pedersen og Mads Emil Petersen

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Dialogmøde med Center for Økonomi og Personale

Åbent punkt

3 Dialogmøde med Center for Økonomi og Personale

00.30.02G01-0023

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	3	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at som led i den politiske budgetproces hvert år afholdes et dialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra de to centre under udvalgets område; Center for Økonomi og Personale og Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Center for Økonomi og Personale og udvalget har en dialog om status på arbejdet med mål og konkrete initiativer samt budget.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Drøftet.

Sagsfremstilling

Udvalgene skal sætte retning for udviklingen af deres politikområder. Dette skal ske i forlængelse af det målarbejde, der har været udgangspunktet i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget og delmål dialogmøder med centrene under udvalgets område. Dialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan arbejde med i forhold til mål for 2020.

Ifølge [den politiske budgetproces](#) fastlægges sparerammen først i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj. Derpå vil spare-emnerne blive drøftet i MED-systemet og indgå i det politiske arbejde hen over sommeren. [De økonomiske strukturelle udfordringer](#) er dog kendt, og drøftelsen på mødet kan tage afsæt i, at der formentlig vil være tale om betydelige behov for at reducere udgiftsniveauet i 2020 generelt i kommunen.

Centerchefen giver på mødet en mundtlig status på arbejdet generelt i Centeret og et oplæg som input til drøftelse af udvalgets delmål for 2020. Derudover giver centerchefen en status på centerets økonomiske situation, og hvordan udviklingen forventes at fortsætte i resten af 2019.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2020.

Fra Center for Økonomi og Personale deltager følgende fra CenterMED: Karen Lynn Jacobsen (TR for HK), Anders Gummesen (TR for HK), Peter Petersen (TR for AC), Jesper Tranberg (arbejdsmiljørepræsentant), Annika Westh-Hansen (leder af Regnskab), Michael Hjernø (leder af Løn og personale) og Stine Hansen (økonomichef).

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Orientering og drøftelse af status på den strategiske udviklingsplan for Rønne

Bilag

Oplæg fra borgermøde om Rønnes strategiske udvikling

Åbent punkt

4 Orientering og drøftelse af status på den strategiske udviklingsplan for Rønne

01.00.05P20-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	4	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget

Resumé

Arbejdet med den strategiske udviklingsplan for Rønne er så fremskredent, at udvalget drøfter status hovedlinjerne, herunder overordnet prioritering, i realiseringen af planen. På mødet orienterer rådgiverne om status på arbejdet.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at udvalget

- a) Tager orienteringen til efterretning
- b) Drøfter status og overordnede prioriteringer

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

- a) Taget til efterretning
- b) Drøftet

Sagsfremstilling

Arbejdet med den strategiske udviklingsplan for Rønne nærmer sig afslutningen. Der har gennem de sidste måneder været inddraget borgere og interessenter i arbejdet, og der tegner sig en plan, der har perspektiver, der rækker langt ud i fremtiden.

Arbejdet er bl.a. mundet ud i fem bystrategiske anbefalinger:

1. Vi skal skabe mere liv i bymidten
2. Vi skal forbinde by, havn og hav
3. Vi skal sikre et bredt udbud af arealer til boliger og erhverv
4. Vi skal udvikle en bedre by for børn og unge
5. Vi skal styrke det særlige ved Rønne

Samlet set er anbefalingerne tænkt som grundlaget for at skabe en ny fortælling om Rønne.

Som beskrevet i vedhæftede oplæg fra borgermødet d. 3. april i Raschs Pakhus tegner der sig billedet af fysiske ændringer, der tilsammen og på sigt kan gøre Rønne til en bedre by for både turister, besøgende fra resten af Bornholm og de der bor i Rønne.

Af konkrete projekter kan nævnes:

- Torvet på tværs og Snellemark som den nye handelsgade

- Elværket – de unges hus
- Dams Gård – byens hus
- Optimering af cykelstier – lukke *missing links* i det nuværende vej- og stinet
- Trafikafvikling på Store Torv – gadegennembrud bagom Domhuset eller andre løsninger
- Nørrekås Havnepark – rekreation og kystsikring, Remisen som centralnerve, ny svømmehal
- Ankomsten til Rønne – forskønnelse og bedre p-forhold
- Udvikling af nye boliger – potentialer i differentiering, fortætning, omdannelser og nybyggeri (fx Rønne Syd, Østre Skole, Bornholms Museum og Industriområdet på Industrivej)
- Integration af byen og Den Grønne Ring – grønnere villakvarterer, grønne stiforbindelser
- Udvidelse til en Blå-Grøn Ring – sauna og havbad ved Galløkken, udvikling af forbindelser og oplevelser langs vandet nord for Nørrekås

Der er som det ses mange konkrete projekter, der ikke alle kan realiseres på kort sigt. Formålet med den strategiske udviklingsplan er således at udpege de projekter, der kan udvikle byen i den rigtige retning, og ikke mindst gøre det muligt at træffe de rigtige strategiske beslutninger, når mulighederne opstår.

Der er dog også projekter, der kan prioriteres igangsat inden for en kortere tidshorisont, og derfor er det centralt for Rønnes udvikling, at Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget drøfter prioriteringer mellem de mange projekter, altså hvilken rækkefølge der er hensigtsmæssig, hvilke økonomiske muligheder, der er i forhold til fonde, hvilke forarbejder, der bør sættes i gang, samt hvilke projekter, der vil have de største potentialer for forskellige målgrupper – fx de unge.

På mødet deltager rådgiverne repræsenteret ved Kirstine Iversen og Søren Møller Christensen, samt projektleder i BRK, Kristian Pihl. Rådgiverne indleder punktet med en præsentation af status på arbejdet med planen samt prioriteringsmulighederne

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Ændring i anlægsbevilling til områdefornyelse Nexø

Bilag

Byfornyelsesprogram Nexø

Åbent punkt

5 Ændring i anlægsbevilling til Områdefornyelse i Nexø

01.11.20P20-0019

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	10-04-2019	5	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	5	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Formålet med punktet er at søge om ændring af anlægsbevilling til Områdefornyelse i Nexø som blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den 29. november 2018. Ændringen består i at udvide bevillingen til at omfatte anlæg af fysiske tiltag i en 1. fase af strandpark i Nexø i 2019, således der opnås synlige tegn på projektet til sommer 2019. Bevillingen omfatter på nuværende tidspunkt rådgivning og projektering.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at anlægsbevillingen udvides til at omfatte anlæg af fysiske tiltag, således at den omfatter rådgivning, projektering og anlæg

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 10. april 2019:

Punktet udsættes.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 at igangsætte arbejdet med helhedsplaner for Aakirkeby og Nexø. Den 28. juni 2018 besluttede kommunalbestyrelsen at udpege Nexø, Aakirkeby og Rønne til nye områdefornyelsesprojekter til erstatning for den tidligere procedure med indkaldelse af forslag fra byerne.

Den 29. november 2018 godkendte Kommunalbestyrelsen anlægsbevilling på 2.248.980 kr. til Områdefornyelse i Nexø.

For det bevilligede beløb er igangsat følgende:

Indsatsområde	Samlet budget 2018-2019
00 Projektadministration og borgerinddragelse	744.000 kr.
01 Branding og kommunikation	25.000 kr.
02 Sammenhæng mellem bymidte og havn	79.980 kr.

03 Strand- og havnepromenade med vandaktiviteter Rådgivning og projektering	1.250.000 kr.
04 Kultur- og medborgerhus Rådgivning og projektering	150.000 kr.
I alt	2,248.980 kr.

Ændringen består i, at styregruppen har godkendt, at der flyttes 100.000 kr. fra Strandparken til Kulturhus samt at styregruppen gerne vil i gang med det fysiske anlæg af Strandparken, hvorfor processen ændres fra at projekttere den fulde strandpark før anlægget igangsættes til at opdele strandparken i etaper, hvor de 1,25 mio. kr. udgør 1. etape.

På indsatsområde 03 Strand- og havnepromenade med vandaktiviteter arbejdes der med følgende disponering af bevillingen:

Aktivitet	Budget
Arkitektfirmaet Hasløv & Kjærsgaard, 1. fase, ansøgning til Kystdirektoratet DHI - bølgesimulering Arcon – dimensionering COWI – sikre vandkvalitet Opmåling af havdybder	500.000 kr.
Fysisk udførelse, oprensning, flytning af depot fra sydlig til nordlig del, etablering af kabelbane, sandstrand (lægge sand ud) og kajakfacilitet. Fundraising til aktiviteter, medfinansiering	750.000 kr.
I alt	1.250.000 kr.

Der afsættes samlet set 500.000 kr. til rådgivning og projektering af 1. fase og 750.000 kr. til fysisk udførelse af 1. fase for at kunne opnå synlige fysiske resultater på projektet i 2019. Se byfornyelsesprogrammet for uddybning af aktiviteterne.

Økonomiske konsekvenser

Den 14. maj 2018 modtog Bornholms Regionskommune tilsagn fra Trafik -, Bygge- og Boligstyrelsen om reservation af investeringsramme til områdefornyelse på i alt 1.578.971 kr., hvoraf kommunens andel udgør 50 %. Nexøs andel af rammen/refusionen fra staten udgør 2/3 af 1.579.000 kr. svarende til 1.053.000 kr.

Herudover kan der iberegnes 953.000 kr. fra kommunens pulje til områdefornyelsesprojekter 2018-2019, 75.980 kr. til igangsættelse af proces samt 167.000 kr. i afsatte driftsmidler til projektadministration. I alt kan der således disponeres over 2.248.000 kr. i 2018-2019.

Områdefornyelse, Staten 2018	Områdefornyelse, BRK pulje 2018-2019 (2/3)	Afsatte driftsmidler, Nexø Afsatte driftsmidler, projektadministration	I alt

1.053.000 kr.	953.000 kr.	75.980 kr. 167.000 kr.	2.248.980 kr.

Det samlede budgetudkast for områdefornyelsen i Nexø for årene 2018 – 2021 er 30 mio. kr. BRK's andel udgør 3 mio., Statens andel udgør 1 mio. kr. og 26 mio. skal søges fra fonde og private investeringer.

I forbindelse med godkendelse af Byfornyelsesprogrammet gør Trafik -, Bygge- og Boligstyrelsen opmærksom på, at midlerne tilbagebetales i fald programmet ikke realiseres i sin helhed. Programmet kan løbende justeres gennem processen og derved tilpasses i forhold til at minimere risikoen mest muligt.

Supplerende sagsfremstilling til ØEPU 15. maj 2019.

Følgende supplerende sagsfremstilling vedrører indsatsområde 03 Strand- og havnepromenade med vandaktiviteter (rådgivning og projektering) samt indsatsområde 04 Kultur – og medborgerhus (rådgivning og projektering).

03 Strand- og havnepromenade med vandaktiviteter

Strand – og havnepromenaden har et samlet budget i byfornyelsesprogrammet på 10,35 mio. kr. I anlægsbevillingen, der blev godkendt i kommunalbestyrelsen den 30. november 2018, er der en økonomisk ramme til Strand – og havnepromenaden på 1,35 mio. kr. Anlægsbevillingen omfatter alene rådgivning og projektering.

Styregruppen har på møde den 4. december 2018 besluttet at allokere 0,1 mio. kr. fra Strand – og promenaden til Kultur – og medborgerhus. Herefter udgør det nuværende budget 1,25 mio. kr. Da styregruppen ønsker at igangsætte det fysiske anlæg på Strand – og havnepromenaden indstilles det, at anlægsbevillingen ændres fra at omfatte rådgivning og projektering til at omfatte rådgivning, projektering og anlæg med den under sagsfremstillingen beskrevne økonomi. Ændringen gør, at delprojektet bliver opdelt i faser for løbende at kunne tilpasse projektbeskrivelsen til de økonomiske rammer.

04 Kultur – og medborgerhus

Kultur – og medborgerhus har et samlet budget i byfornyelsesprogrammet på 6,9 mio. kr. Anlægsbevillingen, der blev godkendt i kommunalbestyrelsen den 30. november 2018 er der en økonomisk ramme til Kultur – og medborgerhus på 0,05 mio. kr. Anlægsbevillingen omfatter alene rådgivning og projektering.

Styregruppen har på møde den 4. december 2018 besluttet at allokere 0,1 mio. kr. fra Strand – og promenaden til Kultur – og medborgerhus. Herefter udgør det nuværende budget 0,15 mio. kr. Baggrunden for beslutningen var at delprojektet er i hurtig proces og midlerne kan hjælpe til delprojektets fremdrift i forhold til udvikling af prospekt og projektbeskrivelse for husets indretning og indhold samt begyndende projektering.

Ud af budgettet på 0,15 mio. kr. er der på nuværende tidspunkt disponeret 0,1 mio. kr. til prospekt, brugeranalyse, arkitektskitse og energiundersøgelse af bygning som danner grundlag for kulturhusets driftsbudget, dvs. at midlerne er brugt. Anvendes de resterende midler op til 0,15 mio. kr. ikke som besluttet, vil resultatet være at arbejdet ikke kan færdiggøres og driftsbudgettet ikke kan færdiggøres til brug for beslutning om videre proces for udvikling af kulturhuset. Styregruppens disponering af de 0,15 mio. kr. til kulturhuset fremgik af den politiske orientering om områdefornyelsens fremdrift på udvalgsmødet den 20. marts 2019.

Punkt 6: Ny temalokalplan for byer med bopælspligt

Åbent punkt

6 Ny temalokalplan for byer med bopælspligt

01.02.05G00-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	6	

Hvem beslutter

Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget, indstiller
Kommunalbestyrelsen, beslutter

Resumé

I 2007 og 2008 blev vedtaget to tema-lokalplaner der skulle sikre, at boliger i byområder og bydannelser på landet blev anvendt til helårsboligformål. Planerne blev delvist ophævet i 2015, på baggrund af et politisk ønske om alene at fastholde kravet om bopælspligt i 8 større byer. Af hensyn til håndhævelsen af bopælspligten, og for at tydeliggøre over for borgere, byforeninger m.fl. hvor der er bopælspligt, er der behov for at forny og forenkle plangrundlaget. En opdatering, der kan erstatte og forenkle de to nuværende delvist gældende lokalplaner nr. 027 og nr. 029, vil betyde en serviceforbedring for borgerne, ejendomsmæglere m.fl.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at der udarbejdes et nyt plangrundlag gældende for de 8 byer med bopælspligt.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:
Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Lokalplan nr. 027, Tema-lokalplan vedrørende helårsboligformål blev vedtaget i 2007. Lokalplanen havde til formål at sikre, at boliger inden for 22 afgrænsede byområder blev anvendt til helårsboligformål. Året efter blev Lokalplan nr. 029 vedtaget, Tema-lokalplan vedr. helårsboligformål i afgrænsede byområder i landzone, der havde til formål tillige at sikre boliger i landzone til helårsboligformål.

I 2015 blev lokalplan nr. 027 og lokalplan nr. 029 begge delvist ophævet i forbindelse med et politisk ønske om alene at fastholde bopælspligten i de 8 større byer: Rønne, Nexø, Aakirkeby, Hasle, Allinge, Svaneke, Gudhjem-Melsted og Klemensker. Ophævelsen skete på et tidspunkt, hvor der var frygt for, at mange boliger ville komme til at stå tomme, hvis kravet om helårsanvendelse blev fastholdt.

Håndhævelsen af kravet om helårsanvendelse på baggrund af de gældende plangrundlag har siden vist sig udfordret. Bl.a. fordi det ikke er alle boliger i byzone i de 8 byer der er omfattet af lokalplanerne. Det skyldes at lokalplan nr. 027 alene omfatter tidligere lokalplanlagte byområder.

Ikke alle boliger i de 8 byer er derfor omfattet af de gældende lokalplaner, men dog af bestemmelserne om anvendelse af helårsbolig i boligreguleringslovens kap. VII. De to

lovgrundlag supplerer hinanden men dækker ikke helt de samme situationer, så der er behov for begge regelsæt, hvor bopælspligten skal fastholdes.

Økonomi-, Erhvervs-, og Planudvalget vedtog på sit møde den 20. februar 2019, pkt.13, at bevillige midler til en håndhævelse af bopælspligten skitseret som Model II. Det fremgår her af den supplerende sagsfremstilling pkt. 3, at der er behov for en revurdering af lokalplaner og det administrative grundlag, og at opgaven ved valg af model II kan forventes løst i 2019. Det forudsætter naturligvis, at de foreslåede tiltag vedtages politisk.

En opdatering af plangrundlaget, der kan erstatte og forenkle de to nuværende delvist gældende lokalplaner nr. 027 og nr. 029, vil betyde en serviceforbedring for borgerne og det erhvervsliv, der har behov for enkelt og sikkert at kunne finde status for en konkret ejendom, f.eks. ejendomsmæglere, advokater, feriehusudlejningsfirmaer. Administrationen arbejder i overensstemmelse med vedtagelsen model II med en generel opdatering af håndhævelsen af bopælspligten, så f.eks. også den nyeste lovændring om sommerudlejning af ejers helårsbolig indgår i sagsbehandlingen. Samlet forventes, at disse tiltag sammen med en ny forbedret og forenklet hjemmeside vil mindske antallet af (generelle) henvendelser til kommunen, så fokus kan lægges på den egentlige sagsbehandling.

Et forslag til ny tema-lokalplan, med tilhørende kommuneplantillæg, ventes at kunne foreligge til politisk behandling i juni med endelig stillingtagen efter en 8 ugers offentlig høringsperiode.

Økonomiske konsekvenser

ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 7: Forslag til lokalplan for et saunabyggeri på Svaneke Havn

Bilag

Forslag til lokalplan 108 - Sauna på Svaneke Havn

Åbent punkt

7 Forslag til lokalplan for et saunabyggeri på Svaneke Havn

01.02.05P16-0190

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	7	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Svaneke Badeklub har anmodet om at kunne opføre en sauna på en del af "klippebassinet" mellem dækværkerne på Svaneke Havn. Saunabyggeriet ønskes for at kunne tilbyde bedre rammer for vinterbadning for klubbens medlemmer samt gæster. Saunabyggeriet planlægges opført i 2019. Der er i april 2019 indgået aftale med Bornholms Regionskommune om leje af arealet.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at vedhæftede forslag til lokalplan for Svaneke Havn sendes i offentlig høring i 14 dage.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:
Godkendt.

Sagsfremstilling

Svaneke Badeklub har anmodet om at kunne bygge en sauna på en del af "klippebassinet" mellem dækværkerne til Svaneke Havn. Saunabyggeriet ønskes for at kunne tilbyde bedre rammer for vinterbadning for klubbens medlemmer samt gæster.

Havneområdet ligger i byzone og er i dag omfattet af Lokalplan nr. 30 bevarende lokalplan for særlige bevaringsværdige byområder i Listed, Svaneke, Årsdale, Nexø og Snogebæk. Plangrundlaget tillader alene nybyggeri inden for to fastlagte byggefelter, og er med den fremskudte kystnære placering vurderet lokalplanpligtig.

Den lovpligtige miljøscreening er foretaget i forbindelse med et samlet forslag til ny bevarende lokalplan for Svaneke, der også har indeholdt byggefeltet til den ny saunabygning. I den forbindelse er vurderet, at byggeriet ikke kræver yderligere miljøvurdering.

Det vedhæftede lokalplanforslag har alene til hensigt at skabe rammer for at der kan etableres en sauna på Svaneke Havn som skitseres. Sagen er ønsket fremskyndet af hensyn til det forestående byggeri der er planlagt til 2019, og den offentlige høringsperiode vil være 14 dage.

Svaneke Badeklub har i april d.å. indgået en foreløbig aftale med Bornholms Regionskommune om leje af arealet. Badeklubben vil ansvare for opførelse og drift af bygningen. Saunabyggeriet er støttet af Nordea fonden.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

Punkt 8: Forslag til lokalplan nr. 97 for bevaring og videreudvikling af Svaneke og kommuneplantillæg nr. 29

Bilag

Forslag til kommunaplan tillæg nr. 29 til Kommuneplan 2013

Forslag til Lokalplan nr. 97 for bevaring og videreudvikling af Svaneke

Åbent punkt

8 Forslag til lokalplan nr. 97 for bevaring og videreudvikling af Svaneke og kommuneplantillæg nr. 29

01.02.05P15-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	8	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, indstiller
Kommunalbestyrelsen, beslutter.

Resumé

I 2016 blev politisk igangsat en opdatering af plangrundlaget for en række historiske bymiljøer og fiskerlejer omfattet af ældre bevarende lokalplaner med sigte på at få et mere gennemsigtigt plangrundlag for både borgere og administration.

I 2017 blev processen med fornyelse af et plangrundlag for Svaneke igangsat og der foreligger nu et forslag til lokalplan for bevaring og videreudvikling af byen med et tilhørende kommuneplantillæg. Planforslaget er blevet til i samarbejde med en følgegruppe, bestående af repræsentanter for Byforeningen Svaneke's Venner og indledende været holdt et borgermøde.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller:

- at lokalplanforslag nr. 97 for bevaring og videreudvikling af Svaneke og forslag til kommuneplantillæg nr. 29 sendes i offentlig høring i 8 uger.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen igangsatte i marts 2016 en opdatering af plangrundlaget for 14 historiske bymiljøer og fiskerlejer omfattet af ældre bevaringsplaner. Efter en gennemgang og drøftelse med repræsentanter for alle byområder og fiskerlejer omfattet af bevaringsplaner blev arbejdet med en ny lokalplan for Svaneke igangsat og et lokalt borgermøde afholdt i efteråret 2017, hvor det forventede indhold af et plangrundlag blev drøftet. Siden har en følgegruppe med repræsentanter for Byforeningen Svaneke's Venner fulgt processen og bidraget til planforslagets indhold.

Grundlaget for bevaringsindsatsen i Svaneke startede tilbage i 1950-1970. Byforeningen har siden medvirket til at sikre en balance mellem bevaring og udvikling af byen. Det lange seje træk har gjort byen til en af Danmarks mest eftertragtede købstæder. Planforslagets overordnede hensigt er at styrke denne position.

Svaneke er i dag omfattet af lokalplan nr. 30 - Bevarende lokalplan for særlige bevaringsværdige byområder i Listed, Svaneke, Årsdale, Nexø og Snogebæk fra 1988. Afgrænsningen af det foreliggende lokalplanforslag følger overvejende den hidtidige afgrænsning af det bevaringsværdige bymiljø. For at styrke og sikre oplevelsen af det samlede bevaringsværdige bymiljø er bebyggelse langs hovedvejen kommende fra nord inddraget

foruden byens første havn, Vigehavn, samt Svaneke fyr, Svaneke bypark og det rekreativt bynære naturområde langs kysten syd for Svaneke Havn.

Langt den overvejende del af bevaringsområdet er vurderet af høj bevaringsværdi, men med inddelingen af lokalplanområdet i 9 delområder er byens videre udvikling differentieret. Planforslaget bygger på en fortsat nænsom videreudvikling af den overvejende del af bygningsmassen men også muligheder for udbygning og større- om og tilbygninger samt nybyggeri bl.a. i delområderne F4, D, og H. Inddelingen af delområder følger de kategorier der blev udviklet i forbindelse med de tre seneste nyere bevaringsplaner for Gudhjem-Melsted, Aakirkeby og Rønne.

Som led i planprocessen er centerafgrænsningen opdateret/ justeret efter forudgående indkaldelse af forslag og idéer, og inddragelse af den lokale handelstandforening.

Den lovpligtige miljøscreening af planforlaget er foretaget, og det vurderes at planen ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke er omfattet af yderligere krav om miljøvurdering.

I den lovpligtige høringsperiode (i dette tilfælde 8 uger) ventes lokalplanens indhold præsenteret på et offentligt møde i Svaneke, hvor borgerne får mulighed for at stille spørgsmål til planforslaget.

Forslag til kommuneplantillæg nr. 29 har alene til hensigt at bringe overensstemmelse mellem forslag til lokalplan nr. 97 for bevaring og videreudvikling af Svaneke og kommuneplan 2013.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 9: Anmodning om lokalplan for sommerhusområdet Svanebakken Syd i Svaneke

Bilag

Anmodningen

Skitseprojekt

Åbent punkt

9 Anmodning om lokalplan for sommerhusområdet Svanebakken Syd i Svaneke

01.02.05G01-0020

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	9	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter.

Resumé

I forbindelse med processen omkring placering af sommerhusområder i kystnærhedszonen har Bornholms Regionskommune modtaget en anmodning om lokalplanlægning for det i kommuneplanen udlagte sommerhusområde '208.S.02 – Svanebakken Syd' i Svaneke. Området har været i spil som ét af de områder, der kunne omplaceres til en anden beliggenhed i arbejdet med strategi for kommuneplanen. Området er udlagt i gældende kommuneplan. Kommunalbestyrelsen skal virke for kommuneplanens gennemførelse og kan ikke afvise anmodningen. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget anmodes om at beslutte at igangsætte lokalplanlægning for området.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at

- anmodningen om lokalplanlægning imødekommes og at lokalplanlægningen hermed kan påbegyndes

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Anmodningens indhold

Arealet er udlagt til sommerhusområde med landsplandirektiv i 2010 med mulighed for maksimalt 15 grunde. Arealet er ligeledes udlagt i kommuneplan 2013 til sommerhusområdet '208.S.02 – Svanebakken Syd'. I anmodningen anføres det, at lokalplanen ønskes udført i overensstemmelse med rammen for lokalplanlægning, som den fremgår af kommuneplanen. Det fremsendte skitseforslag indeholder udlæg af 14 sommerhusgrunde med angivelse af fællesarealer og veje.

Det videre arbejde

Arealet har potentiale for at udvide Svaneke's rekreative muligheder i form af et udvidet stisystem, som kan forbinde byen med kolonihaverne mod vest. Dette potentiale bør der arbejdes videre med, så der opnås rekreative muligheder til glæde for byens borgere og besøgende.

Der skal også arbejdes videre med, hvordan området skal vejbetjenes. I skitseforslaget er der anvist tre tilkørsler til området og gennemgående veje. Det har den fordel, at der ikke skal

indrettes vendepladser, men det bør overvejes, hvordan trafikken ind og ud af området kan foregå mest hensigtsmæssigt, både inden for området og for naboområderne.

Grundlag for beslutningen

Kommunalbestyrelsen skal virke for kommuneplanens gennemførelse (§12). Når en udstykning eller et byggearbejde er i overensstemmelse med kommuneplanen påhviler det kommunalbestyrelsen snarest at udarbejde et forslag til lokalplan og herefter at fremme sagen mest muligt. (§13, stk. 3)

Strategi for kommuneplanen

Der henvises til sagen om 'Omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen', hvor dette område er i spil i forhold til at blive omplaceret. Konsekvensen af at godkende anmodningen og igangsætte lokalplanlægning for området er dermed, at området ikke kan omplaceres og at kapaciteten for nye udlæg mindskes med et areal svarende til dette områdes areal. Der er dog ikke lovgrundlag for at afvise anmodningen, idet projektet er i overensstemmelse med gældende kommuneplan.

Ressourcer

Bygherre bedes yde teknisk bistand til lokalplanens udarbejdelse, jf. §13, stk.3. Lokalplanen kan i øjeblikket ikke prioriteres i planteamet, men sagen bringes frem, så den kan behandles politisk i sammenhæng med sagen om omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Strategi for kommuneplanen, 2. udkast

Bilag

2. udkast til strategien for kommuneplan 2020

Gennemgang af arealønsker

Åbent punkt

10 Strategi for kommuneplanen, 2. udkast

01.02.03G00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	10	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

2. udkast til strategi for kommuneplan 2020 indeholder en vurdering af de arealønsker som Bornholms Regionskommune har modtaget inden fristen den 23. april 2019. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget skal beslutte hvilke arealønsker, de vil have med i strategien. Udvalget skal desuden forholde sig til de ændringer, der er foretaget i strategien siden 1. udkast.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at,

- forvaltningens forslag til 2. udkast af strategien for kommuneplanen godkendes, herunder at
- forvaltningens forslag til yderligere udviklingsområder i kystnærhedszonen godkendes og at
- forvaltningens forslag til omplacering af sommerhusområder godkendes

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:
Udsat.

Sagsfremstilling

Siden sidst

Første udkast til strategien blev behandlet på Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets møde den 10. april 2019. Der har siden da været gennemført en indkaldelse af arealønsker til sommerhusområder. Der er indkommet 16 ansøgninger. Ansøgningerne er blevet behandlet af administrationen i bilaget 'Gennemgang af arealønsker'. 5 ansøgninger afvises, da de ikke lever op til kriterierne, som beskrevet i annoncen. De øvrige undersøges nærmere. Efter en grundig gennemgang peger administrationen på 5 af arealerne, som kan anbefales.

Der har været afholdt et dialogmøde med en del af øens ejendomsmæglere for at få deres vurderinger af både nye og gamle områders attraktionsværdi. Vurderingen fremgår nedenfor.

Der har desuden været afholdt et møde med de lodsejere, som i dag har et uudnyttet sommerhusområde udlagt. Mødets formål var dels at informere om processen omkring omplacering af sommerhusområder og de mulige konsekvenser for dem som lodsejere og dels at få lodsejernes input, ønsker og planer for arealerne. Lodsejernes ønsker og planer fremgår nedenfor.

2. udkast til strategien kan læses via linket eller som pdf i bilaget:

<http://bornholm.viewer.dkplan.niras.dk/dkplan/dkplan.aspx?planId=30>

Hvilke ændringer er foretaget siden 1. udkast?

Tema 1 – Udviklingsområder i kystnærhedszonen

De arealer, der er udlagt i kommuneplanen i kystnærhedszonen til bolig-, erhvervs- eller blandet bolig og erhverv og som potentielt skal udvikles til disse formål, er nu tilføjet, så de kan ansøges som udviklingsområder i kystnærhedszonen. De vil som udviklingsområder i kystnærhedszonen være lettere at lave lokalplan for.

Allinge	201.B.03	Nyt boligområde i forlængelse af Pilebakken
Allinge	201.E.01	Allinge Teglværk
Gudhjem	202.BL.02	Byudviklingsområde
Gudhjem	202.E.03	Nørresand
Hasle	203.BL.04	Brobækkegård
Hasle	203.E.02	Hasle Øst
Hasle	203.B.05	Siegård
Nexø	205.B.09	Stenbrudsvej
Nexø	205.BL.05	Bakkebyen, etape 1
Nexø	000.BL.01	Klintebygård
Nexø	205.BL.06	Bakkebyen, etape 2
Nexø	205.E.02	Nyt erhvervsområde
Rønne	101.B.49	Byudviklingsområde - Rønne syd
Rønne	101.B.51	Vibeellet
Rønne	101.E.18	Krydstogtskaj
Rønne	101.E.04	Vesthavnen
Rønne	101.E.17	Industrihavn
Rønne	101.R.21	Reservation til hotel; Rønne - syd
Rønne	101.D.25	Vibegård
Rønne	101.D.24	10. klassescenter m.m. ved Vibegård
Snogebæk	207.BL.03	Nyt boligområde ved Gadegård
Snogebæk - Balka	207.E.01	Snogebæk havn
Sorthat - Muleby	000.E.03	Hasle Klinker
Svaneke	208.BL.03	Svaneke syd
Svaneke	208.R.01	Grynegård
Tejn	209.B.08	Mikkelegade
Tejn	209.B.07	Ndr. Strandvej
Tejn	209.B.09	Hybenvej

Tema 2 – Natur, Miljø og Klima

Hver af de fire sider under temaet har fået en indledende tekst, som forklarer emnet. Der er justeret en smule i indsatserne under 'det vil vi gøre...'

Tema 3 - Omplacering af sommerhusområder

Ejendomsmæglerne peger på Allinge-Sandvig, Vang, Tejn, Gudhjem, Svaneke, Listed, Poulsker og Sømarken som attraktive sommerhusområder. Generelt er de mest kystnære områder mest attraktive til sommerhusområder. De peger på, at nogle af de udlæg vi har på Hasle-egnen ligger for langt fra kysten (ca 1km).

Med udgangspunkt i lodsejernes tilbagemeldinger og ejendomsmæglernes udsagn om attraktion foruden en grundig screening ift. interesser i kommuneplanen indstiller administrationen, at flg. områder udlægges:

Område 5, Sandvig	Mulig (kompromis med landskabs- og naturinteresser)	11 grunde	Attraktivt
Område 6, Tejn	Mulig (kompromis med landskabs- og naturinteresser)	22 grunde	Attraktivt
Område 8, Allinge	Mulig (kompromis med landskabsinteresser)	15 grunde	Attraktivt
Område 11, Sømarken	Mulig (kompromis med naturinteresser)	33 grunde	Attraktivt
Område 12, Hammersø	Mulig? Søbyggelinje	4 grunde	Attraktivt
Ialt		85 grunde	

Det indstilles, at følgende områder kan tilbageføres helt eller delvist:

000.S.27 – Tofte øst	Arealet ligger for langt fra kysten til at være attraktivt	Vi har ikke hørt fra lodsejer	40 grunde
000.S.04 – Vestre Sømarksvej (vest)	Arealet ligger for langt fra kysten til at være attraktivt	Interesse for at gøre noget, men har brug for at undersøge noget mere	8 grunde
312.S.02 – Sahara øst	Arealet ligger for langt fra kysten til at være attraktivt	Har planer om skovrejsning, men er uafklaret ift. sommerhuse, ønsker at undersøge noget mere	22 grunde
000.S.28 - Povlsker	Attraktivt	Ønske om, at arealet reduceres, hvilket frigør kapacitet	6 grunde (14 grunde lades tilbage)
302.S.02 – Bølshavnvej (del af)	Attraktivt	Undres over, at naboareal ikke bliver solgt og har ikke planer om at udvikle området	17 grunde (lokalplan udlægger kun 13 af 30 mulige)
Ialt			93 grunde

Da der er 8 grunde i 'overskud' foreslås det, at Vestre Sømarksvej fastholdes.

I dette oplæg byttes der i forholdet 1:1 og det er antallet af grunde, der byttes jf. Faktaarket "Omplacering og udlæg af nye sommerhusområder i kystnærhedszonen".

Omdannelse af hotel til ferielejligheder

En af anvendelsesmulighederne for omplacering af sommerhusområder, som er angivet i faktaarket, er at omdanne hoteller til ferielejligheder. Der er således én ansøger af denne type. På Bornholm er der opført mange 'hoteller' med lejligheder. Det vil være langt mere attraktivt for ejerne af lejlighederne, at anvendelsen blev ferielejligheder frem for hotellejligheder, både i forhold til administration og belåningsmuligheder. Dette afspejles også i ansøgningen. Der er imidlertid opført forholdsvis mange af denne type hotellejligheder på Bornholm. En

imødekommelse af ansøgningen vil ikke skabe grundlag for nye sommerhuse, men blot konvertere eksisterende byggeri. Andre 'hoteller' med lejligheder må forventes at have et tilsvarende ønske.

Økonomiske konsekvenser

Med en varslet solnedgangsklausul på 4 år, vil gennemførelsen af lokalplanlægningen for sommerhusområderne være urealistisk at prioritere indenfor de nuværende ressourcer.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 11: Prosesplan for temaer i kommuneplan 2020

Bilag

Prosesplan for temaer i kommuneplanen

Åbent punkt

11 Procesplan for temaer i kommuneplan 2020

01.02.05P16-0168

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	11	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget

Resumé

Kommuneplan 2020 vil indeholde en fuld revision af temaerne i kommuneplanen. Siden sidste kommuneplan i 2013 er der sket meget. Planloven har ændret sig og forlanger nye temaer i kommuneplanen og samtidig har Bornholms udvikling taget fart. Der vil derfor være mange nye temaer i kommuneplanen og en del temaer, som skal revideres i meget stort omfang. For at inddrage Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget i dette arbejde ønsker administrationen at fremlægge de enkelte temaer for udvalget forud for præsentationen af det samlede forslag til kommuneplan 2020. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget skal godkende procesplanen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at,

- procesplanen for fremlæggelse af de enkelte temaer til kommuneplanen godkendes forud for fremsendelsen af det samlede forslag til kommuneplan 2020

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Godkendt, idet punktet om skovrejsning, også skal omfatte vandmiljø og beskyttelse af grundvand. Samt at punktet om klimatilpasning, også skal omfatte fritlæggelse af rørlagte vandløb.

Sagsfremstilling

Kommuneplanen skal revideres og vedtages i 2020. Det blev ved sidste strategi (Bornholms Udviklingsstrategi 2016) vedtaget at revisionen af kommuneplanen skulle være en fuld revision. Siden kommuneplanen som blev vedtaget i 2013, er der sket meget. Planlovsændringen i 2017 og de efterfølgende lovændringer betyder, at der er krav om nye emner/temaer i kommuneplanen. Udviklingen på Bornholm er vendt og det går fremad med tilflytning og virksomheder i fremgang. Derfor vil der være mange ændringer i kommuneplanen.

Administrationen ønsker at inddrage Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget i de enkelte temaer forud for præsentationen af det samlede forslag til kommuneplan 2020. Derfor er der lagt en plan for hvilke temaer, der vil blive præsenteret på udvalgets møder henover resten af året. Procesplanen ligger i bilag.

Nogle af temaerne ligger ud over de temaer, som der er valgt til strategien for kommuneplanen. Det skyldes dels beslutningen om en fuld revision som stammer fra BUS 2016, dels planlovsændringerne og dels boligpolitik og kommunalbestyrelsens vision, som alt sammen skal indarbejdes i kommuneplanen.

Hermed baggrunden for de foreslåede temaer:

- Cykelstier, cykelruter: Projektet 'Bornholms cykelveje' er stort set gennemført. Administrationen ønsker derfor at præsentere et forslag til, hvordan vi skal arbejde med temaet i den kommende 12-årige periode. Fremkommeligheden for cyklister og andre miljøvenlige transportformer kan være et godt redskab til at fremme brugen af bæredygtige transportmidler.
- Landskab og skovrejsning: Med tanke på Bornholms helt unikke landskab og grundet de nye krav til Grønt Danmarkskort er der brug for et tema som handler om udpegninger af landskaber, som er særligt karakteristiske og værd at bevare som en del af Bornholms identitet og skønhed. Skovrejsningstemaet skal konsekvensrettes i forhold til udpegningen af landskaber og der skal også ske rettelser som følge af strategien.
- Grønt Danmarkskort: Med planlovsændringen kom et krav om revision af kommunernes natur-udpegninger. Det grønne danmarkskort præsenteres for udvalget. Det ligger også i tråd med strategien.
- Strategi for landsbyer og omdannelseslandsbyer: Temaet/emnerne afstedkommes af nye krav i planloven. Men det er også en mulighed for at implementere dele af boligpolitikken.
- Boligudlæg: I forlængelse af kommunalbestyrelsens vision og boligpolitikken præsenteres et oplæg om, hvordan boligudlæggene skal se ud i kommuneplan 2020.
- Erhvervsudlæg: I forlængelse af Rønne helhedsplan og som en generel opgave i forbindelse med kommuneplanlægningen gennemgås og vurderes behovet for erhvervsudlæg samt oplæg til erhvervsudlæg i kommuneplan 2020.
- Produktionsvirksomheder: Det er et nyt tema i planloven, som blev indført i 2017. Formålet er at beskytte produktionsvirksomhederne mod miljøfølsom anvendelse som fx boliger.
- Klimatilpasning, kystsikring: Kystsikring er et nyt tema i planloven som blev indført i 2018. Temaet om klimatilpasning skal revideres i forlængelse af strategien, men også fordi mange af de indsatsområder kommuneplan 2013 udpeger er løst.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 12: Delvis aflysning af lokalplan 00-20 område nord for Vestermarie

Bilag

Lokalplan 00-20 et område nord for Vestermarie

Åbent punkt

12 Delvis aflysning af lokalplan 00-20 område nord for Vestermarie

01.02.05P00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	12	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

En del af lokalplan 00-20 for et område nord for Vestermarie er til hinder for plantning af en folkeskov og ønskes ophævet. Det omhandlede delområde 1 i Lokalplan 00-20 er reserveret til erhvervsformål, hvilket ikke muliggør plantning af skov. Såfremt området ønskes anvendt til folkeskov, skal lokalplanen for delområde 1 ophæves. Ved aflysning af lokalplanen, overgår område 1 til landzone. Der kræves ingen ændringer i kommuneplanen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at forslag til aflysning af de dele af lokalplan nr. 00-20, der vedrører lokalplanens delområde 1, sendes i mindst 2 ugers offentlig høring
- at området tilbageføres til landzone

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:
Godkendt.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har i februar 2019 givet tilsagn til deltagelse i et projekt om skovrejsning som del af et landsdækkende klimashow "Danmark planter træer" den 30. maj.

"Danmark planter træer" er et samarbejde mellem TV2 og Danmarks Naturfredningsforening, som skal sætte fokus på at engagere danskerne til i fællesskab at gøre en forskel for klimaet ved at plante en masse træer, som bliver til skove til gavn for mennesker, natur og dyr.

På baggrund af en vurdering af Natur og Miljø og Center for Ejendomme og Drift vil delområde 1 i lokalplan 00-20, som i dag er udlagt til erhvervsformål, være særdeles egnet til dette projekt henset til beliggenheden i forhold til den omkringliggende skov samt muligheden for at etablere et rekreativt område for vestermarierborgerne og de omkringliggende foreninger.

Det er en betingelse for deltagelse i projektet, at området tinglyses som fredskov, hvilket betyder, at skoven er beskyttet mod fældning (bortset fra almindelig pleje), og at der ikke må gå kreaturer. Når offentlige myndigheder planter ny skov eller erhverver eksisterende skov, bliver skoven ifølge skovloven til fredskov.

Lokalplanens delområde 1 fremgår af den røde markering. Området er på ca. 1 ha.

Det er placeret tæt på rideskolen (nr. 21c) og beboelseskvartererne i Pilene, Askene og Kirkemøllevej.

Ved en aflysning af lokalplanens bestemmelser vil det markerede område tilbageføres til landzone. Der er ikke kommuneplanlagt for området, og det vil derfor ikke være påkrævet at ændre i kommuneplanen. Det betyder samtidig, at området ikke længere kan bruges til erhvervsformål jf. lokalplanens bestemmelse 3.1.

Ved revision af planloven i 2017, er det nu muligt at ophæve forældede lokalplaner uden samtidigt at skulle tilvejebringe en ny lokalplan (planloven § 33, stk. 1, nr. 1). Hensigten er derfor at ophæve de dele af lokalplan 00-20, der vedrør område 1 og overføre området til landzone.

En ophævelse af en lokalplan omfatter offentliggørelse af forslaget om ophævelse, med indsigelsesfrist på mindst 2 uger til berørte ejere og brugere i området, hvorefter kommunalbestyrelsen kan beslutte en ophævelse.

Det betyder, at processen for aflysning af lokalplanen ikke kan være tilendebragt inden klimashowet på TV2 den 30. maj 2019. Det indebærer, at såfremt, der måtte komme indsigelser, der ikke muliggør den ønskede aflysning, vil de allerede plantede træer skulle flyttes til et andet areal, hvilket efter Natur og Miljøs vurdering er teknisk muligt og vil kunne afholdes indenfor de allerede eksisterende budgetter.

Økonomiske konsekvenser

Midlerne fra indsamlingen bruges til at finansiere plantning og drift af skoven i 3 år. Herefter indrulles området i den almindelige skovdrift i Bornholms Regionskommune.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 13: Likviditetsoversigter 30. april 2019

Bilag

Beholdninger pr. 30. april 2019

Grafisk oversigt over udviklingen i beholdninger

Åbent punkt

13 Likviditetsoversigter 30. april 2019

00.32.18G01-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	13	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Oversigter over kassebeholdning og udvikling i beholdninger pr. 30. april 2019.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for økonomi indstiller,

- At likviditetsoversigterne tages til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring forelægges Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget og kommunalbestyrelsen hver måned oversigter over udviklingen i kassebeholdningen.

Der er bilagt to oversigter. Den første oversigt (bilag 1) viser den faktiske beholdning ultimo april 2019, den gennemsnitlige kassebeholdning over de seneste 365 dage og disponeringer herunder specifikationer. Den anden oversigt (bilag 2) viser en grafisk oversigt over udviklingen i den daglige beholdning og gennemsnitlige beholdning seneste 365 dage i år og sidste år.

Den seneste udvikling i kassebeholdningen:

Den faktiske beholdning på 162,9 mio. kr. er faldet med 1,5 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 31. marts 2019. Udviklingen i perioden skyldes flere udbetalinger til leverandører.

Den gennemsnitlige beholdning over de seneste 365 dage er på 302,6 mio. kr. Gennemsnittet er faldet med 4,2 mio. kr. i forhold til sidste opgørelse pr. 31. marts 2019.

Kommunens målsætning om, at den gennemsnitlige likviditet over 365 dage minimum skal være 75 mio. kr. er opfyldt.

Udviklingen i kassebeholdningen i 2019:

Udviklingen i kassebeholdningen i 2019 vil løbende blive påvirket af kassefinansierede tillægsbevillinger, forventede mer-/mindreforbrug i året og forventet anvendelse af overførsler fra tidligere år.

Med budget 2019 blev der vedtaget et kassetræk på 11,3 mio. kr. Dertil kommer tillægsbevillinger der samlet set giver en tilførsel på 10,9 mio. kr. til kassen.

Derudover bemærkes, at en vis andel af kassebeholdningen er reserveret til specifikke formål i 2019 og frem, som fx udskudt indfrielse af lån og midler reserveret til anlæg og ekstraordinære indsatser i budgetoverslagsårene. Det forventes, at Bofa i de kommende år skal investere som følge af ressourcestrategiplan 2019 mv.

Idet Slottet i Rønne er solgt, skal restgælden indfries, dette er endnu ikke sket, men vil få indvirkning på likviditeten fra tidspunktet for indfrielsen.

Se bilag 1 for en nærmere gennemgang.

Økonomiske konsekvenser

Der er budgetteret med en renteindtægt af likvide aktiver på 2,9 mio. kr. i 2019.

Punkt 14: Budget 2020, fastsættelse og fordeling af sparerammer

Åbent punkt

14 Budget 2020, fastsættelse og fordeling af sparerammer

00.30.00G01-0031

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	14	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

I henhold til budgetvejledningen for 2020 skal Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget fastsætte størrelsen af det beløb, der skal udarbejdes spareforslag for og tage stilling til fordeling af sparerammen på de enkelte udvalgsområder.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller,

- a) at den samlede ramme for sparekataloget til budget 2020 udgør 87,6 mio. kr.
- b) at fordelingen på udvalgsområder, som anført under økonomi, godkendes

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Godkendt, idet det bemærkes, at der er tale om et rent administrativt arbejde, og sparerammen er fordelt efter en ren matematisk model.

Sagsfremstilling

I henhold til budgetvejledningen for 2020 skal Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget fastsætte størrelsen af det beløb, der indledningsvis skal udarbejdes spareforslag for og tage stilling til fordeling af sparerammen på de enkelte udvalgsområder.

Formålet er at give kommunalbestyrelsen en række forslag til mulige besparelser i budget 2020, der kan imødegå de økonomiske udfordringer, samt være med til at skabe rum til andre prioriteringer.

På nuværende tidspunkt vil udgangspunktet være et foreløbigt overslag over en ubalance i budget 2020, da Økonomi- og Indenrigsministeriet sædvanligvis først melder skatter, tilskud og udligning ud til kommunerne den 1. juli.

I forhold til økonomiforhandlingerne er processen dog meget uvis. Valgdatoen betyder, at det reelt er en mulighed, at der kan indgås økonomiaftale i forsommeren. Men det er også stadig et muligt scenarie, at forhandlingerne må udskydes til efter ferien, og at budgetfrister mv. derfor må udsættes. En forsinket økonomiaftale vil kunne skubbe budgetlægningen og presse kommunens budgetproces.

Et mere præcist bud på en ubalance i budget 2020 kendes først i begyndelsen af august, hvor administrationen har et kvalificeret bud på forbedringer og forværringer på udgiftssiden, og hvor indtægtssiden forhåbentlig også er kendt.

På baggrund af den foreløbige spareramme igangsættes administrationens arbejde med udarbejdelse af spareforslag, som vil omfatte forslag til effektiviseringer, servicetilpasninger og andre besparelser på alle områder.

I det følgende beskrives grundlaget for størrelsen af den foreløbige manko, der udgør sparerammen samt principper og modeller for fordelingen af sparerammen centre, bevillinger og udvalg imellem.

Indledningsvist gives et overblik over et foreløbigt overslag over en ubalance i budget 2020 med baggrund i ubalancen i budgetoverslagsår 2020 tilrettet med områder med udgiftspres og politiske sager med beslutning om stillingstagen til finansiering i forbindelse med budget 2020. Hertil korrigeres for såkaldte positive rammereguleringer.

Til trods for at Økonomi- og Indenrigsministeriet først melder skatter, tilskud og udligning ud til kommunerne den 1. juli, beskrives herefter kort et af parametrene i udligningen, tilbagegangskriteriet, hvor kommunen står til en betragtelig reduktion.

Overslag over ubalance i budget 2020

I det følgende beskrives grundlaget for det foreløbige overslag over ubalancen i 2020, hvor der forventes en ubalance på 87,6 mio. kr.

1) Udgangspunkt (ubalance i budgetoverslagsår 2020 + flere indbyggere end forudsat + tilskud overgangsordning)	10,9
	-0,7
	-12,7
2) Estimeret underbudgettering, netto	28,4
3) Sager hvor der er besluttet stillingstagen til finansiering i forbindelse med B2020	3,5
4) Positive rammereguleringer	-5,8
5) Udligning 2020 – tilbagegangskriteriet	64,0
I alt	87,6 mio. kr.

1) Udgangspunktet

Størrelsen af ubalancen tager sit afsæt i ubalancen i budgetoverslagsår 2020 på 10,9 mio. kr. Det skal nævnes, at det samlede træk på kassebeholdningen er 15,9 mio. kr., da der i budgetforliget for 2019 indgik en kassefinansiering af anlæg med 5,0 mio. kr.

Bornholms Regionskommune modtager i 2020 et tilskud på 12,7 mio. kr. som følge af en overgangsordning for 2019 og 2020 til kommuner med udligningstab som følge af ændringer i, hvordan udgifterne til ældre og voksne med handicap konteres. Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget besluttede på mødet den 20. marts at tilskuddet på 12,7 mio. kr. vedr. overgangsordningen i 2020 indarbejdes som finansiering i udgangspunktet.

Udgangspunktet for ubalancen i 2020 er korrigeret med et skøn for konsekvensen af forskelle mellem de faktiske indbyggertal pr. 1. januar 2019 og prognosen for 1. januar 2019. Dette forbedrer balancen med ca. 0,7 mio. kr.

Herudover er der i ubalancen i budgetoverslagsår 2020 forudsat følgende: at kommunen fortsat modtager et finansieringstilskud (36,1 mio. kr. årligt), at kommunen fortsat modtager tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner (12,0 mio. kr. årligt), at moderniserings- og effektiviseringsprogrammet, aftalt mellem KL og regeringen, reducerer kommunernes bloktilskud (-7 mio. kr.) og endeligt at de vedtagne reduktioner i den løbende drift i budget 2020 på børne- og ungeområdet (-5,1 mio. kr.), ældreområdet (-1,5 mio. kr.) og psykiatri- og handicapområdet (-1,7 mio. kr.) fastholdes.

2) Estimeret underbudgettering, netto

Der er en række forhold, som kan påvirke størrelsen af ubalancen i budget 2020 i negativ retning.

Der er tale om meget tidlige vurderinger af ubalancer i 2020, og der er naturligvis knyttet en væsentlig usikkerhed til sådanne estimater. I tabellen nedenfor ses vurderingen for de enkelte områder.

Oversigt over estimeret underbudgettering 2020	2020 (i mio. kr.)
Psykiatri og handicap - tilgang af sager	5,0
Fuld afregning for servicekørsel og merforbrug på den integrerede brugerbefordring	1,8
Førtidspensioner - afledt effekt af gradvis forøgelse af pensionsalder samt stigning i tilgang	19,6
Kommunal medfinansiering af sundhedsydelser (vurderet på baggrund af seneste udmeldinger fra regionen)	2,0
I alt	28,4

3) Sager, hvor der er besluttet stillingstagen til finansiering i forbindelse med B2020

Siden budgetvedtagelsen af B2019, er der i kommunalbestyrelsen og ØEPU behandlet sager, hvor det er besluttet, at der skal tages stilling til finansieringen i 2020 og fremefter i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2020. Disse sager fremgår af tabellen nedenfor.

Oversigt over politiske sager med stillingstagen til finansiering i 2020	2020 (i mio. kr.)
Multihuset i Østerlars (KB 29-11-2018)	0,2
Satellit med 60-65 børn (KB 20-12-2018) (Midlertidig løsning)	1,3
Bopælspligten på Bornholm - ultimo 2018 og i fremtiden (ØEPU 23-01-2019)	0,8

Finansiering af tomgangsdrift af Krystalgade 9-11, Rønne (KB 31-01-2019)	1,1
Underskudsgaranti til varmtvandsbassin i Gudhjem Svømmehal (KB 28-02-2019)	0,1
I alt	3,5

4) Positive rammereguleringer

Hertil korrigeres for såkaldte positive rammereguleringer med i alt 5,8 mio. kr. i 2020. Som noget nyt, har der i processen frem mod udvalgets fastsættelse af den foreløbige spareramme den 15. maj, været fokus på forslag der tilpasser budgettet til et lavere faktisk aktivitetsniveau og forslag med tiltag der allerede er igangsat og implementeret med en økonomisk effekt. Dette med henblik på en evt. korrektion af den foreløbige spareramme, inden den første politiske behandling af sparerammen størrelse.

Positive rammereguleringer	2020 (i mio. kr.)
Frie midler skoleområdet – (Gevinst fra strukturændringer)	2,90
Befordring på skoleområdet – tilpasning til aktivitetsniveau	0,80
PAU og pædagogstuderende - Psykiatri og Handicap – tilpasning til aktivitetsniveau	0,30
EUV og pædagogstuderende – Dagtilbud – tilpasning til aktivitetsniveau	0,40
Nedskrivning af pulje til skolekoncertordning	0,06
Nedskrivning af pulje til drift af lærer-pc'ere	0,08
Stofbehandlingen, tilpasning af budget til aktuelt forbrug	0,07
Tilpasning af forplejningsbudget til aktuelt forbrug, Sønderbo	0,40
Reduktion af budget til fritidspas (tilpasning til aktuelt niveau)	0,03
Reduktion af pulje til leder, lærer og instruktøruddannelse (tilpasning til niveau i 2018)	0,06
Færre midlertidige boliger og opsyn med disse, Integration	0,36
Ny licensaftale, IT	0,34
I alt	5,80

5) Udligning for 2020 – tilbagegangskriteriet

I forbindelse med vurderingen af den foreløbige ubalance i 2020, er der også set nærmere på et af parametrene i udligningen; tilbagegangskriteriet.

Konklusion er, at BRK kommer til at stå med en væsentlig udfordring på finansieringssiden, når der alene ses på ændringen i kriteriet om befolkningstilbagegang. Det er imidlertid svært at sige noget om, hvor meget det bliver totalt set på grund af de interne sammenhænge i tilskuds- og udligningsberegningerne.

De nye befolkningstal pr. 1/1-2019 viser, at Bornholm har mistet 60 borgere i 2018.

I forhold til tilbagegangskriteriet i udligningsordningen, hvor man ser på befolkningstilbagegangen de seneste fem år, betyder det at Bornholms befolkningstilbagegang

i 2013 på 550 udskiftes med tilbagegangen i 2018 på 60 – en forskel på 440 personer. Indtastes ændringen i tilskudsberegningen for budget 2019, mister BRK ca. 64 mio. kr. i udligningstilskud på tilgangskriteriet.

Det ser ud til at antallet af kommuner, der falder ind under tilbagegangskriteriet, stiger fra 22 i 2019 til 26 i 2020. Albertslund, Kerteminde og Aabenraa falder ud af kriteriet i 2020, mens Frederiksberg, Ballerup, Brøndby, Gentofte, Varde, Norddjurs og Mariagerfjord kommer ind under kriteriet.

Som kommune får man også andel i tilbagegangskriteriet, hvis man over de to seneste år har haft en befolkningstilbagegang på mere end 0,5 procent. Netop derfor falder fire kommuner ind under kriteriet, nemlig: Frederiksberg, Brøndby, Gentofte og Varde.

Der er i fastlæggelsen af sparerammen udelukkende indarbejdet de sager, hvor der er besluttet stillingstagen til finansiering i forbindelse med B2020. Der er ikke i beregningen af den foreløbige ubalance indlagt rum til prioriteringer til drift eller anlæg som fx en ny børnehave i Rønne, Fase 1 og 2 i samlingen på færre adresser, nye busser til BAT samt områdefornyelse i Nexø og Aakirkeby.

Sparerammen på 87,6 mio. kr. giver i udgangspunkt ikke et økonomisk handlerum og skal der sikres et prioriteringsrum, skal sparerammen øges.

Beregning af fordelingsgrundlag

Udgangspunktet for beregningen af fordelingsgrundlaget er det oprindelige budget på den overførbare ramme i budgetoverslagsår 2020 i budget 2019. Der er hertil foretaget følgende justeringer:

- Det oprindelige budget er justeret i forhold til ændringer i center og bevillingsinddeling.
- Ikke overførbare områder er henregnet til fordelingsgrundlaget efter samme praksis som tidligere år.
- Hjælpe midler og beskæftigelsesindsatsen er medtaget i beregningen af rammefordelingen, ligesom de seneste fem år.
- Der er justeret for kontrakter vedr. systemudgifter på 61 Administration og it.
- De indtægtsdækkede bevillinger 54 Vej og Park og 56 Devika er sat i nul, da de har negative budgetrammer.

Økonomiske konsekvenser

Den valgte fordeling af sparerammen vil være grundlaget for udarbejdelsen af spareforslag til budget 2020.

Fordeling af besparelsesramme

Center / Bevilling	
	Rammebesparelse 87,6 mio. kr.
Center for Børn og Familie	14.213.000
11 Dagpasning	5.689.000
12 Børn og Familie	8.524.000
Center for Skole	13.251.000
13 Undervisning	13.251.000
Center for Ældre	17.233.000
31 Ældre	17.233.000

Center for Psykiatri og Handicap	10.400.000
32 Psykiatri og Handicap	10.400.000
Center for Sundhed	8.193.000
33 Sundhed	8.193.000
Center for Job, Uddannelse og Rekruttering	5.407.000
41 Uddannelse og Beskæftigelse	5.407.000
Center for Natur, Miljø og Fritid	4.502.000
21 Kultur og Fritid	1.981.000
22 Biblioteker	678.000
51 Beredskab	451.000
52 Teknik, natur og Miljø	1.058.000
59 Idrætsområder	334.000
Center for Ejendomme og Drift	7.913.000
53 Veje, parker og anlæg	3.085.000
54 Vej og Park	0
55 Ejendomme og service	3.738.000
56 DeViKa	0
57 Kollektiv trafik	1.090.000
Center for Økonomi og Personale	1.847.000
61 Økonomi og personale	1.847.000
Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat	4.641.000
42 Erhverv, byg og plan	774.000
60 Strategi	26.000
62 Administration og it	3.370.000
63 Folkemødet	103.000
64 Politikere	368.000
I alt	87.600.000
Udvalg	
Rammebesparelse	87,6 mio. kr.
Børne- og Skoleudvalget	27.464.000
Social- og Sundhedsudvalget	35.826.000
Job- Udviklings- og Fritids-udvalget	8.400.000
Natur- og Miljøudvalget	9.422.000
Klima- og Bæredygtighedsudvalget	26.000
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	6.462.000
I alt	87.600.000

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 15: Status på delmålene i den økonomiske politik 2019

Åbent punkt

15 Status på delmålene i den økonomiske politik 2019

00.30.00G01-0033

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	15	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har en økonomisk politik, som skal være med til at understøtte, at kommunalbestyrelsen kan styre efter nogle langsigtede økonomiske målsætninger og dermed sikre en økonomisk robust kommune.

I forbindelse med kommunalbestyrelsens nye valgperiode tog Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018 en drøftelse af politikken og vedtog også en revision af delmålene.

Med denne sag gives en status på, hvor BRK er i forhold til de fire delmål i den økonomiske politik.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for økonomi indstiller, at

- Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget tager status på den økonomiske politik til efterretning

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Den økonomiske politik, revideret og vedtaget af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. maj 2018, indeholder nedenstående delmål.

Delmål 1: Overskuddet på den ordinære drift fastsættes til minimum 50 mio. kr.

Delmål 2: Den årlige investeringsramme fastsættes til minimum 30 mio. kr.

Delmål 3: Den gennemsnitlige likviditet fastsættes til minimum 75 mio. kr.

Delmål 4: Lånoptag til anlægsprojekter udnyttes fuldt ud, så påvirkning af kommunens løbende drift og anlæg minimeres.

Ud over målene i den økonomiske politik er der aftalt spilleregler for den løbende økonomiske styring. Hvis et fagudvalg bringer udvidelsestiltag op til kommunalbestyrelsens beslutning, skal udvalget samtidig pege på kompenserende besparelser eller anden finansiering inden for udvalgets ramme.

Nedenfor gives en status for delmålene.

Delmål 1: Der skal være et overskud på den ordinære drift på minimum 50 mio. kr.

Status på resultatet af ordinært drift for budget 2019–2022 fremgår af resultatopgørelsen nedenfor.

Mio. kr. - årets priser	B2019	BO2020	BO2021	BO2022
Indtægter	-2.845,4	-2.902,9	-2.965,1	-3.030,6
<i>Skatter</i>	-1.786,1	-1.830,5	-1.877,6	-1.923,8
<i>Tilskud og udligning</i>	-1.059,3	-1.072,4	-1.087,5	-1.106,8
Driftsvirksomhed	2.789,2	2.858,3	2.935,3	3.012,5
Renter m.v.	-4,9	-4,6	-4,5	-4,5
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-61,1	-49,1	-34,3	-22,5
Anlægsvirksomhed	82,0	54,9	65,3	57,1
- heraf pleje-/ældreboliger	0,0	0,0	0,0	16,9
Resultat af det skattefinansierede område	20,9	5,7	31,0	34,6
Det brugerfinansierede område	-5,8	-6,5	-7,0	-7,4
Samlet resultat	15,2	-0,7	24,0	27,2
Øvrige poster	-21,5	11,6	15,7	8,4
<i>Finansiering af pleje-/ældreboligbyggeri</i>	0,0	0,0	0,0	-14,9
<i>Optagelse af lån</i>	-42,0	-23,3	-20,2	-10,0
<i>Afdrag på lån</i>	37,8	39,2	40,2	37,7
<i>Øvrige balanceforskydninger</i>	0,4	0,7	0,7	0,7
<i>Kassefinansiering af anlæg</i>	-17,7	-5,0	-5,0	-5,0
Kasseforøgelse (-)/-forbrug (+)	-6,4	10,9	39,7	35,6

I budget 2019 er et overskud på den ordinære drift på 61,1 mio. kr., og udgangspunktet for 2020 er et overskud på 49,1 mio. kr. Der er yderligere fald i overskuddet af ordinær drift i de øvrige overslagsår. Det betyder, at der bliver behov for at reducere udgifterne eller alternativt øge indtægterne fra skatter og tilskud for at nå målet om et overskud på den ordinære drift på 50 mio. kr.

Delmål 2: Den årlige investeringsramme skal være på minimum 30 mio. kr.

De seneste år er der besluttet en række større anlægsprojekter og i budget 2019 er der afsat 82 mio. kr. til anlægsinvesteringer ekskl. plejeboligområdet, heraf er 17,7 mio. kr. forudsat finansieret af et kassetræk. I 2020-2023 er målet for investeringsrammen ligeledes opfyldt og i overslagsårene er der forudsat kassefinansiering af anlæg på 5 mio. kr. om året.

På baggrund af de strukturelle udfordringer kommunen står overfor i 2020, besluttede Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget på mødet den 10. april 2019 at sætte en række anlægsprojekter i bero i 2019 og afvente en afklaring af kommunens økonomiske situation. Der er på nuværende tidspunkt udsat anlægsprojekter i 2019 for ca. 30 mio. kr. Målet for investeringsrammen er dog fortsat opfyldt i 2019.

Anlægsudgifterne er i resultatopgørelsen opgjort netto. Dvs. at eventuelle anlægstilskud, salgsindtægter eller refusioner fra staten er trukket fra anlægsudgifterne.

Delmål 3: Bornholms Regionskommunes gennemsnitlige likviditet skal ligge på minimum 75 mio. kr.

Målet for den gennemsnitlige likviditet har været 75 mio. kr. i en længere årrække og blev fastsat efter en periode, hvor kassebeholdningen var lav.

Den gennemsnitlige likviditet har i flere år ligget et godt stykke over 75 mio. kr. og var pr. 31. marts 2019 på 287,4 mio. kr.

Den gennemsnitlige likviditet opgøres som gennemsnittet af de likvide midler ekskl. deponeringer de seneste 365 dage. Den opgøres i henhold til kassekreditreglen i lånebekendtgørelsen, som siger at en kommunes gennemsnitlige likviditet over de seneste 12 måneder skal være positiv.

Delmål 4: Lånoptag til anlægsprojekter udnyttes fuldt ud, så påvirkning af kommunens løbende drift og anlæg minimeres

Hvor der tidligere har været et mål for gældsætningen om, at den langfristede gæld, eksklusiv lån til ældreboliger ikke må overstige landsgennemsnittet målt pr. indbygger betyder den nuværende målsætning, at der ikke er et loft for kommunens gældssætning.

BRK udnytter lånerammen fuldt ud, og der optages så store lån, der er mulighed for i henhold til budgettet.

Hvis vi sammenligner med gælden på landsplan var kommunens langfristede gæld, eksklusiv lån til ældreboliger primo 2019 på 6.092 kr. pr. indbygger, mens landsgennemsnittet for den langfristede gæld, eksklusiv lån til ældreboliger, var 10.196 kr. pr. indbygger.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 16: Opfølgning på mål 2017-2019 samt mål for budget 2020

Bilag

Udvalgenes mål for budget 2019 - samlet

Målopfølgningsskema ØPU 2017 endelig

Målopfølgningsskema ØPU 2018 endelig

Målopfølgningsskema ØEPU 2019 endelig

Målskema ØEPU 2020

Åbent punkt

16 Opfølgning på mål 2017-2019 samt mål for budget 2020

00.01.00P22-0082

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	10-04-2019	2	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	16	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Drøftelser af mål er en central del af budgetarbejdet, og udvalget skal med udgangspunkt i opfølgning på målene for 2017-2019, drøfte hvilke mål, der skal sættes for budget 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget drøfter opfølgningen på mål for 2017, 2018 og 2019
- Udvalget drøfter tilpasning af eksisterende mål
- Udvalget drøfter behovet for eventuelt nye mål
- Udvalget drøfter den videre proces for budgetemner, der endnu ikke er fuldt implementeret

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 10. april 2019:

Drøftet.

Kommunaldirektøren indstiller,

- at forslag til mål for 2020 drøftes

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Drøftet.

Sagsfremstilling

Mål og budget

Hvert år udarbejder udvalgene i forbindelse med budgettet, mål for det kommende år. Målarbejdet er en central del af styringen i regionskommunen, idet det bl.a. er gennem målene, at det politiske niveau kan sætte retning for den service kommunen yder borgerne og virksomhederne og for den udviklingsretning udvalg og kommunalbestyrelse sætter for Bornholm.

Langsigtede mål

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med budget 2019 udvalgenes langsigtede mål samt budgetmålene for 2019. Begge dele blev vedtaget i forlængelse af de nye visioner, der blev til på visionsseminaret i februar 2018. Langsigtede mål og budgetmål fra sommeren 2018 er vedhæftet som bilag.

Siden udarbejdelsen af målene – både de langsigtede mål og budgetmålene for 2019 – blev budgettet som helhed vedtaget, herunder i sagens natur de økonomiske prioriteringer, som regionskommunen arbejder efter.

På den baggrund bedes udvalget drøfte de langsigtede mål fra sidste års visionsproces med henblik på at vurdere disse med udgangspunkt i den udvikling, der har været siden vedtagelsen.

Budgetmål

I forhold til budgetmålene arbejdes der med at sikre en balance mellem mål og økonomi. Derfor indeholder processen en forventningsafstemning af hvordan målene kan sikres implementeret, herunder en forventningsafstemning af ambitionsniveau i forhold til eksisterende ressourcer og tidsperspektiv. Dette skal ses i forhold til at der fx kan være udfordringer med at nå målet i 2019, men at målet på baggrund af disse udfordringer måske med fordel kan videreføres som et 2020-mål i stedet.

Målprocessen for budget 2020 indeholder derudover en status på budgetmålene for 2017 og 2018 for at sikre, at de politiske mål for den seneste valgperiode er gennemført.

Samlet set skal ovenstående danne basis for udvalgets vurdering af behovet for tilretninger af eksisterende langsigtede mål samt udvalgenes mål for budget 2019, som vedtaget på [kommunalbestyrelsens møde d. 28. juni 2018](#), samt i forlængelse deraf drøfte eventuelt nye budgetmål for 2020. Den samlede oversigt over udvalgenes langsigtede mål og mål for budget 2019, er vedlagt denne sag.

Udvalgene arbejder med budgetmål for 2020 på møderne i april og maj. I juni beslutter udvalgene de endelige mål, som indgår i sensommerens budgetforhandlinger.

Dertil kommer, at målarbejdet som helhed drøftes på budgetseminar 1 d. 25. juni 2019.

Opfølgning – en del af arbejdet

Opfølgningen på målene er selvsagt en vigtig del af målarbejdet. Nåede administrationen det udvalgene ville, eller opstod der forsinkelser eller nye muligheder? Det er en central kommunikation mellem administration og politikere, men i sidste ende også til borgerne, i forhold til om målene er indfriet.

For Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget gælder det at størstedelen af målene for 2017 og 2018 er opfyldt.

I vedhæftede bilag ses oversigten over målene fra 2017, 2018 og 2019, hvor det er markeret hvilke mål der ikke er eller ikke forventes opfyldt.

Budgetemner

En del af udvalgenes politiske ønsker er tillige forankret i de budgetemner, der vedtages i oktober måned.

Alle budgetemnerne på Økonomi- Erhvervs og Planudvalgets område fra 2018 er fuldt implementeret. Og emnerne fra budget 2019 er igangsat.

For 2017s vedkommende er budgetemnerne som udgangspunkt også allerede fuldt implementeret (alternativt disponeret). Dog har det ikke været muligt at udmønte to områder fuldt i henhold til hensigten i budgettet. Disse budgetemner er opstillet nedenfor sammen

forklaring og tidsperspektiv. Desuden er tilføjet bevillingen til "miljøgodkendelser i landbruget", som ultimo 2018 fik tilført midler fra omdisponering, da den således ikke har kunnet afsluttes inden for 2017 og 2018-budgetbevillingen.

Omtalte budgettemner fra 2017

Budget-nr.	Udvalg	Center	Budgetbeløb	Budgettekst	Status
TMUA1	ØEPU	CRIS	940.000 kr. over 2 år hhv. 2017 og 2018	"Fortsat indsats for at få ryddet op i faldefærdige huse, forladte erhvervsbygninger mv."	Der er en rest på 334.207 kr. af beløbet afsat i 2018, som ikke er disponeret. De statslige midler der kan bruges til at matche er ophørt. De afsatte restmidler her kan derfor disponeres på ny.
ØPUA1	ØEPU	CRIS	3 mio. kr. i 2017 <i>OBS: suppleres i budget 2019 af 1 mio. kr. årligt i 2019-2022 jf. ØEPU-A01</i>	"Medfinansiering af boliger til studerende, unge på overførselsindkomst og flygtninge". De kommunale udgifter ved opførelse af nye boliger i henhold til almenboligloven er en kommunal grundkapital på 10 pct. for tilsagn afgivet inden 31.12.2018. Det afsatte beløb er den kommunale medfinansiering på 10% ved opførelse af almennyttige boliger til en samlet værdi af 30 mio. kr."	Der er disponeret 2,55 mio. til ungdomsboligerne, der udbetales når byggeriet er færdigt. Der overføres fra 2018 3 mio. til 2019 så der er 4 mio. i alt i 2019. Af de samlede 4 mio. i 2019 er 1,45 mio. således ikke disponeret.
TMU-03	ØEPU	CRIS	500.000 kr. over 2 år hhv. 2017 og 2018	Miljøgodkendelser i landbruget	Behovet vurderes ikke ophørt med midlernes ophør ved udgangen af 2018, da der ligger mange sager ift. revurdering af miljøgodkendelser. Der er i stedet omdisponeret 540.000 kr. fra strukturfondsindsatsen i 2019, således at indsatsen kan fortsætte i 2019. Besluttet på ØEPU 12.12.18 . Første stillingsopslag har ikke resulteret i kvalificerede ansøgere, hvorfor de midler der er afsat i 2019 (en 12 måneders periode), må forventes at skulle delvis videreføres til 2020.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling til ØEPU 15.5.2019

Udvalget skal i forlængelse af mødet i april, drøfte de konkrete forslag til mål for budget 2020, som er vedhæftet i bilag. Såfremt udvalget besluttede, at genbesøge de langsigtede mål og overveje ændringer heri, er forslagene ligeledes beskrevet i det vedhæftede bilag.

Udvalgenes langsigtede mål sætter den politiske retning for hele valgperioden. De langsigtede mål er derfor som udgangspunkt 4-årige, medmindre andet er nævnt.

Udvalgenes budgetmål sætter den politiske retning i det kommende års budget, og fungerer som en politisk ramme for de projekter, indsats, anlæg eller ændringer af driften, som

udvalget mener er nødvendig for at indfri kommunalbestyrelsens visioner og udvalgets langsigtede mål.

På mødet i maj drøfter udvalgene som nævnt de konkrete forslag til mål for første gang. På møderne i juni lægges der sidste hånd på udvalgenes mål, der herefter indgår som udvalgenes bidrag i budgetprocessen.

Punkt 17: Annullering af salg af ejendommen Storegade 36, Rønne - den tidligere Amtmandsgård

Åbent punkt

17 Annullering af salg af ejendommen Storegade 36, Rønne - den tidligere Amtmandsgård

82.02.00G10-0287

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	17	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den 29. november 2018 besluttede kommunalbestyrelsen at imødekomme et købstilbud på ejendommen Storegade 36 i Rønne. De interesserede købere har dog meddelt, at de trækker deres købstilbud tilbage.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at annulleringen af handelen tages til efterretning.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 26. januar 2017, at sætte ejendommen Storegade 36 i Rønne til salg. Ejendommen er en liebhaverejendom, hvortil ejendomsrådgiverne forventede meget få købere, idet både ejendom samt have er fredet.

Den 29. november 2018 imødekom kommunalbestyrelsen et købstilbud på ejendommen med et krav om en deklaration om offentlighedens adgang til haven. Der har været forhandlet om deklarationen med udgangspunkt i det afgivne købstilbud som et minimum.

Køberne har dog den 1. april 2019 trukket deres købstilbud tilbage.

Ejendommen er derfor stadig til salg hos mægler.

Økonomiske konsekvenser

Annulleringen af handlen har ingen økonomiske konsekvenser, da der ikke er givet anlægsbevilling/afsat rådighedsbeløb til salg af ejendommen.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 18: Handleplan for Bornholmermålene

Bilag

Handleplan 2019-2020

Åbent punkt

18 Handleplan for Bornholmermålene

24.00.00G01-0242

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	18	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Det ønskes at fagudvalgene kommenterer handleplanen og desuden drøfter planen i relation til udvalgets mål. Handleplanen for Bright Green Island er et statusdokument og opfølgingsværktøj for de otte bornholmermål, der fungerer som retningsgivende for de indsatser BRK's centre arbejder med for at indfri bornholmermålene. Handleplanen skal behandles i Kommunalbestyrelsen inden sommerferien.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget:

- Drøfter handleplanen og kommenterer indsatser der har særlig relevans for udvalget
- Drøfter om handleplanen giver anledning til at revidere eksisterende eller sætte nye mål for udvalget

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Følgende mål foreslås: *I BRK arbejder vi for at anvende emballage og service med den lavest mulige miljømæssige påvirkning, hvilket i videst muligt omfang indarbejdes i BRKs grønne indkøbspolitik.*

Sagsfremstilling

I maj 2018 besluttede kommunalbestyrelsen følgende:

- at kommunalbestyrelsen tiltræder de 8 Bornholmermål, der er de strategiske målområder i øens nye Bright Green Island Vision.
- at kommunalbestyrelsen tiltræder dokumentet Bright Green Island Vision, med forventning om senest om ét år at behandle en handleplan for en række offentlige/private fyrtårnsprojekter til Bright Green Island visionens udmøntning.

Klima- og Bæredygtighedsudvalget besluttede d. 25. marts, at handleplanen sendes til kommentering i de øvrige udvalg, forud for den besluttede behandling i Kommunalbestyrelsen.

Handleplanen afspejler således en administrativ samling af forslag til handlinger, der som udgangspunkt kan håndteres indenfor den økonomiske ramme i de enkelte centre. Handleplanen

behandles derfor nu politisk, så fagudvalgene kan prioritere de beskrevne mål. Hvis indsatserne i handleplanen, på baggrund af fagudvalgenes drøftelse, ønskes op- eller nedprioriteret i forhold til det beskrevne, tilpasses dette og indgår i den efterfølgende politiske mål- og budgetproces.

Handleplanen

Handleplanen er et statusdokument og opfølgingsværktøj for de otte bornholmermål, der fungerer som retningsgivende for de indsatser BRK's centre arbejder med for at indfri bornholmermålene. Handleplanen er desuden det retningsgivende dokument for den mere specifikke Bright Green Island indsats.

For samarbejdspartnere har handleplanen desuden den værdi, at BRK tydeligt kan sige: *det gør vi*, som invitation og inspiration til et partnerskab for at indfri Bornholmermålene.

De fire fyrtårne i handleplanen for BRK er:

- CO₂-neutral EI-produktion
- Affaldsfri i 2032
- 20% Økologisk jord
- Grøn mobilitet

Klima- og Bæredygtighedsudvalget beslutning af 25. marts 2019 kan læses [via dette link](#).

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 19: Ny konstruktion for Skovhjælperprojektet

Åbent punkt

19 Ny konstruktion for Skovhjælperprojektet

27.54.08A00-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	06-05-2019	10	
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	19	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

En ny konstruktion for Skovhjælperne har været drøftet med skovhjælperne, pårørende m.fl. og efterfølgende med Naturstyrelsen. Der er fundet en løsning der giver en besparelse på 200.000 kr. i forhold til det oprindelige niveau på 600.000 kr.

Indstilling og beslutning

Den koordinerende centerchef indstiller,

- a) At Social- og Sundhedsudvalget drøfter det beskrevne forslag
- b) At såfremt det beskrevne forslag vedtages indstiller til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, at forslaget finansieres ud af provenuet ved at lukke de to midlertidige boliger på Stenbanen

Social- og Sundhedsudvalget, den 6. maj 2019:

a) Drøftet

b) Anbefales

Sabine Nicoline Lyngberg og Carsten Scheibye undlod at stemme.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

a) Drøftet

b) Anbefales

Linda Kofoed Persson undlod at stemme.

Sagsfremstilling

Ved den endelige behandling af budgettet for 2019 blev det for Skovhjælperne besluttet, "at Social- og Sundhedsudvalget får til opgave at fremlægge et forslag til gennemførelse af omlægningen for kommunalbestyrelsen til beslutning i 1. halvår 2019."

På baggrund af dette har det været drøftet mellem Center for Psykiatri & Handicap og Center for Job, Uddannelse og Rekruttering, hvorvidt Skovhjælperne med fordel kan kobles til et af de beskæftigelsesrettede tilbud i Jobcenteret.

Udgangspunktet for drøftelsen har været, at "Skovhjelperne" fortsat består som et selvstændigt team, og at Skovhjelperne, som udgangspunkt stadig vil være "udkørende" hver dag og have Klippely, som det primære omdrejningspunkt.

Center for Job, Uddannelse og Beskæftigelse har på denne baggrund foreslå følgende ramme for Skovhjelperprojektet:

- Skovhjelperprojektet forbliver et selvstændigt team med egen vejleder
- Organisatorisk base vil fremover være på Sandemandsgården, som vil være mødestedet
- Primære arbejdsadresse vil fortsat være Naturstyrelsens ramme ved Klippely

Den organisatoriske tilknytning til Sandemandsgården giver mulighed for et tæt samarbejde og sparring mellem det pædagogiske personale på Sandemandsgården og medarbejderen hos Skovhjelperne. Både i forhold til den daglige borgerkontakt, opgaveløsning og især ved ferie og sygdom, og dermed sikre at der altid vil være personer som den enkelte skovhjelper kender og har tillid til.

Muligt samarbejde med miljøpedellerne:

Af nye muligheder vil være, at der kan opbygges et samarbejde mellem Jobcenterets Miljøpedeller og Skovhjelperne i forhold til arbejdsopgaver, ligesom samarbejdet med miljøpedellerne i Team Østergade kan fortsættes. Miljøpedellerne har aktiviteter inden for skovområder, havneområder og strande hvor der bliver samlet affald.

Jobcenterets miljøpedeller vil også kunne møde ind på Klippely og koordinere mulige fælles aktiviteter og konkrete arbejdsopgaver inden for begges områder, som derefter kan løses i fællesskab og give nye udviklingsmuligheder for begge parter.

Base ved dårligt vejrlig, ferie, sygdom

Ved længere perioder med dårligt vejr eller lignende kan Sandemandsgårdens faciliteter benyttes. Her tænkes især på kantine og værkstedsfunktionerne.

Sandemandsgården har i forvejen en klar virksomhedsrettet profil, med f.eks. produktion og eksternt salg til industrivirksomheden Jensen Denmark A/S. Samtidig er der stort fokus på brugerens udvikling og progression.

Såfremt den daglige vejleder har ferie eller er syg, vil det være let at lade skovhjelperne indgå i opgaverne på værkstederne på Sandemandsgården, eller indgå i opgaverne som Miljøpedellerne udfører.

Organisatorisk placering

Organisatorisk vil Skovhjelperne i forslaget blive placeret under Jobcenterets afdeling for Ressource og kompetenceudvikling som har ansvaret for beskæftigelsestilbud, Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU) og Sandemandsgården.

Tidshorisont

Det er ikke konkret aftalt, men aftalen med Naturstyrelsen kan opsiges med tre måneders varsel og det foreslås at den ændrede organisering aftales mellem Sandemandsgården og Naturstyrelsen og senest sker med udgangen af 2019.

Økonomiske konsekvenser

Besparelsen ved denne konstruktion vil udgøre ca. 200.000 kr., i modsætning til de 600.000 kr. der var forudsat i budgetforslaget for budget 2019. Besparelsen findes hovedsageligt pga. lavere omkostninger ved at kommunen selv står for ansættelsen af en fuldtidsmedarbejder til opgaven.

Den resterende finansiering på 400.000 kr. kan finansieres af det provenu der er ved at lukke de to midlertidige boliger (beboelsescontainere) på Botilbuddet Stenbanen, som netop er besluttet og realiseres senest med udgangen af 2019. Det samlede provenu herved er anslået 1,3 mio. kr.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 20: Afværgeforanstaltninger ved Østergade 53, Rønne

Åbent punkt

20 Afværgeforanstaltninger ved Østergade 53, Rønne

09.08.06K08-0151

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	20	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med Natur og Miljø's arbejde med at undersøge forureningsforholdene ved det tidligere tøjrenseri i Østergade 49-51 i Rønne, er der konstateret en påvirkning med klorerede opløsningsmidler af indeklimaet i en boligejendom med én bolig i Østergade 53, Rønne, Embedslægen har udtalt, at det findes nødvendigt at etablere afværgeforanstaltninger. Natur og Miljø vil foreslå, at der etableres afværgeløsninger, der kan eliminere påvirkningen af indeklimaet.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller:

- at der etableres ventilation i kælder, og reovering af kloak under bygning, samt sug i kloaksystem, som afværgeløsning for ejendommen Østergade 53, Rønne, idet udgiften hertil udgør 125.000 kr.,
- at udgiften finansieres med 125.000 fra det afsatte driftsbudget under den ikke-overførbare bevilling 52 Teknik, natur og miljø, som oprindeligt blev afsat til afværgeforanstaltninger i Østervoldgade 12 og 14, Rønne, og
- at den ikke overførbare bevilling 52 Teknik, natur og miljø forhøjes med 15.000 kr. årligt fra 2020 og frem, til drift af anlægget.

Natur- og Miljøudvalget den 7. maj 2019:

Indstilling anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Natur og Miljø's arbejde med at kortlægge og undersøge ejendomme, hvor der tilbage i tiden har været aktiviteter, der kan have medført jordforurening, blev Østergade 49-51 og 53 undersøgt fra 2013 og frem til i dag.

I Østergade 49-51 har der tidligere ligget et tøjrenseri, som har medført jordforurening hovedsageligt med trikloretylen (TCE). TCE kan være kræftfremkaldende og kan optages af mennesker gennem luftvejene eller gennem huden.

Forureningen ligger hovedsageligt på grunden Østergade 49-51, men er også konstateret i mindre grad på naboejendommen Østergade 53. På en del af grunden er der målt forurening nede jorden i ca. 1,5 meters dybde, og der er og så målt TCE i indeklimaet. TCE er et flygtigt stof, som damper op gennem gulvene og/eller kloakkerne og ind i beboelsesrummene. Østergade 53 er en boligejendom med kælder og 1. sal på ca. xxx m². I Østergade 53 er der målt for høje indhold af TCE i indeklimaet i boligdelene på op til 1,7 gange højere end Miljøstyrelsens afdampningskriterium for boliger.

Embedslægens vurdering er, at det ikke er tilstrækkeligt på længere sigt, at beboerne øger den almindelige udluftning af beboelsesrummene, men at der bør gennemføres afværgeforanstaltninger i ejendommen.

Til at afværge for indtrængning af TCE i huset vil der bl.a. blive forsøgt at forbedre kloakledninger under huset og/eller etableret en pumpe, der suger luften ud af kloakken. Luften der udsuges renses herefter i et kulfilter. Desuden vil den naturlige ventilation blive øget i kælderen, ved at der etableres nogle mere faste udluftningsriste, der ikke kan lukkes.

Når denne afværgeforanstaltning forslås skyldes det, at den forurenede luft hermed fjernes inden den siver ind i huset, altså inden den kan indåndes af beboere.

Lovgrundlag:

Jordforureningsloven § 6, 17, 22 og 75.

Økonomiske konsekvenser

Afværgeanlægget forventes at have en etableringsudgift på ca. 125.000 kr., samt en årlig driftsudgift på ca. 15.000 kr. Driftsudgiften er omkostninger til el til pumpe og udskiftning af aktive kul.

Fordi denne sag er mere akut forslår vi, at bruge nogle af de midler der står til eventuelle opfølgende afværgeforanstaltninger i Østervoldgade 12 og 14, Rønne. De iværksatte afværgeforanstaltninger i Østervoldgade 12 og 14 følges i disse år for, at se om de er tilstrækkelige. Meget tyder på at de er tilstrækkelige.

Der står i budget 2019 380.000 kr. til Østervoldgade 12 og 14. Center for Natur, Miljø og Fritid foreslår, at 125.000 kr. af dette beløb i stedet anvendes til løsningen for Østergade 53, Rønne.

Center for Natur, Miljø og Fritid søger dertil om at det ikke overførbare område på bevilling 52 Teknik, natur og miljø forhøjes med 15.000 kr. årligt fra 2019 og frem.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 21: Trafiksikkerhedsplan 2018-2025

Bilag

Trafiksikkerhedsplan 2018-2025 - Forslag

Åbent punkt

21 Trafiksikkerhedsplan 2018-2025

05.13.00P15-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	21	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 21. september 2017, at et forslag til Trafiksikkerhedsplan blev fremsendt til høring hos politiet, Vejdirektoratet, Ældrerådet, Handicaprådet, borgerforeninger, cyklistforbundet og skolebestyrelserne på Bornholm. Forslaget blev ligeledes lagt på Bornholms Regionskommunes hjemmeside.

Kommunalbestyrelsen besluttede ligeledes at et revideret forslag til Trafiksikkerhedsplan skulle forelægges for Natur- og Miljøudvalget til drøftelse/godkendelse, med henblik på anbefaling til Kommunalbestyrelsen, bl.a. på baggrund af de indkomne høringssvar.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller

- at forslaget til Trafiksikkerhedsplan 2018 -2025 godkendes
- at der gennemføres en trafik- og tilgængelighedsrevision på alle større projekter
- at lokalplaner og byudviklingsplaner med indflydelse på vej- og stinettet, undergår en trafikafviklings- trafiksikkerheds- og tilgængelighedsscreening,
- at en forhøjelse af Vejmyndighedens planlægningskonto med kr. 50.000,00 oversendes til budgetbehandlingen 2020.
- at skolerne opfordres til at samarbejdet mellem færdselskontaktlærerne og politiet intensiveres.

Natur- og Miljøudvalget den 7. maj 2019:

Indstillingen anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Efter afslutningen af høringsperioden, blev Natur- og Miljøudvalget på mødet den 25. september 2018, orienteret om resultaterne af høringen.

Udvalget besluttede på dette møde:

- a) at tilbyde politiet i at deltage i prioriteringen af indsatsområderne (prioritering af anlægsarbejder mv.), før den endelige politiske behandling,
- b) at projekterne på statsvejnettet holdes uden for Trafiksikkerhedsplanen og
- c) at planens Visioner og Mål fastholdes.

Vision

Visionen for trafiksikkerhedsarbejdet i Bornholms Regionskommune er:

**Ingen må blive dræbt eller
komme til skade i trafikken**

og

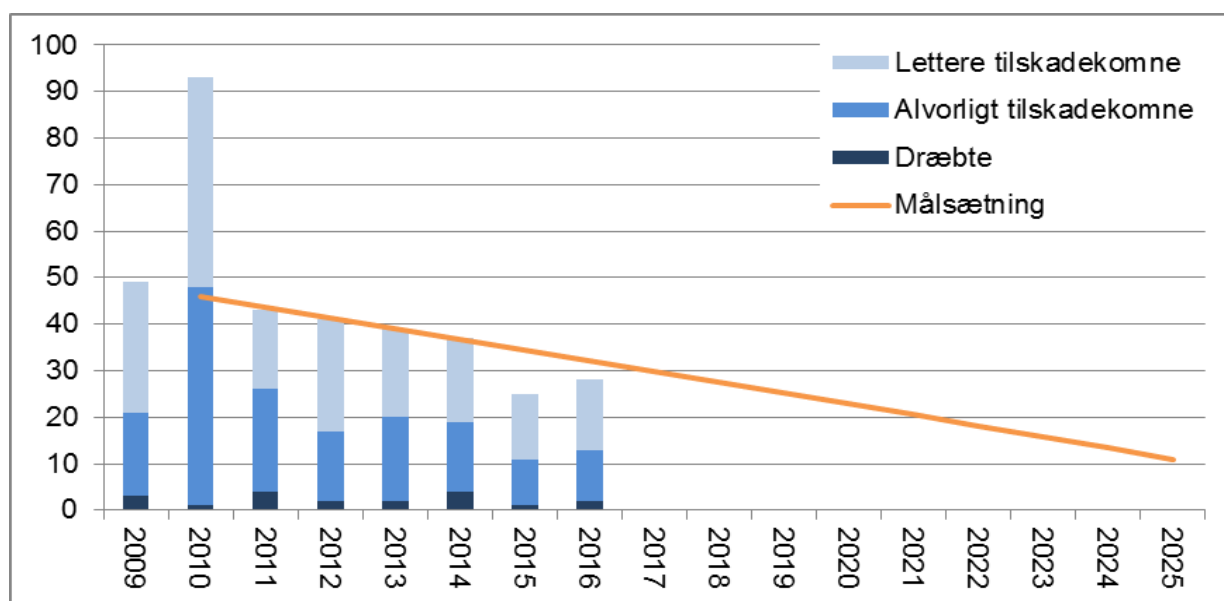
**Alle kommunens borgere skal kunne færdes
sikkert og trygt på kommunens veje og stier,**

Målsætninger

Maksimalt 1 dræbt og 10 tilskadekomne i trafikken i 2025

**Antallet af skoleelever, der føler sig trygge
på skolevejen, er mindst 70% i 2025**

**Antallet af borgere, der føler sig trygge
i trafikken, er mindst 80% i 2025**

Dræbte og tilskadekomne i perioden 2009 til 2016 + målsætning for Trafiksikkerhedsplanen

Virkemidler

Trafiksikkerhedsplanen indeholder en række mere generelle tiltag, som Trafiksikkerhed i hverdagen, Vejteknik, Uheldsbekæmpelse og Trafikal adfærd (side 8-12). Det er tiltag som normalt sker i det daglige arbejde inden for Vejdrift og Vejmyndighed, men derudover er der foreslået

- a) at der skal gennemføres en egentlig trafik- og tilgængelighedsrevision af alle større projekter,
- b) at alle lokalplaner og byudviklingsplaner med indflydelse på vej- og stinettet, undergår en trafikafviklings-, trafiksikkerheds- og tilgængelighedsscreening og
- c) at det anbefales at samarbejdet mellem politi og færdselskontaktlærerne på alle skoler – inkl. de private skoler, intensiveres

Derudover indeholder Trafiksikkerhedsplanen forslag til en række større og mindre fysiske anlægsarbejder til ca. 43 mio. kr.

Disse er fordelt i 3 hovedgrupper, hvor

- 1) Prioritet 1 består af projekter for ca. 29 mio. kr., inkl. en årlig pulje på 1 mio. kr. til mindre trafiksikkerhedsarbejder, som forventes udført inden for en kortere årrække.
- 2) Prioritet 2 består af projekter for ca. 14 mio. kr., og
- 3) Prioritet 3 består af øvrige projekter og er ikke egentlig prissat. Det anslås at projekterne vil koste mellem 70 og 120 mio. kr., og kan eventuelt medtages i en senere eller revideret trafiksikkerhedsplan.

Effekten af de foreslået tiltag

For at nå de opstillede mål i Trafiksikkerhedsplanen, skal der i praksis ske et fald i antallet af skadede personer på 22 pr. år ved udgangen af 2025.

Center for Natur, Miljø og Fritid anser det for sandsynligt at målsætningen for 2025 kan nås med de foreslåede tiltag i Prioritet 1, inkl. de projekter der er gennemført i forbindelse med Projekt Bornholms Cykelveje, og den generelle forøgede fokus på trafiksikkerhed i Vejdrift, Vejmyndighed og hos Politiet. Det er ligeledes centerets opfattelse at de opstillede målsætninger for trygheden for henholdsvis skoleelever og borgere, vil blive opfyldt med de foreslået tiltag. Specielt vil en årlig pulje på 1 mio. kr., være med til at forbedre følelsen af tryghed i trafikken på hele øen.

Der er ikke i planen taget højde for eventuelle ændringer i lovgivningen mv. fra centralt hold, som for eksempel ændring af tilladelig hastighed og hastighedskontrol, eller de nye regler vedr. anvendelse af skateboard, rulleskøjter og lignende.

Det er specielt projekterne i Prioritet 1, kombineret med den generelle forøgede fokus på trafiksikkerhed, der har den største effekt. Projekterne i Prioritet 2 har en væsentlig mindre effekt på trafiksikkerheden – ca. 1 uheld om året i 2025 – men vil naturligvis medføre en ikke uvæsentlig forbedring af trygheden i trafikken.

Projekter der ikke er med trafiksikkerhedsplanen

I forslaget til Trafiksikkerhedsplan 2018 – 2025, som Kommunalbestyrelsen besluttede at sende i høring på mødet den 21. september 2017, er der en række projekter som ikke - ud over projekter på statsvejene - er medtaget i det reviderede forslag:

- Etablering af rundkørsel i krydset Ndr. Borrelyngvej/Pilebroen i Allinge (foreslås erstattet af en lysregulering af krydset)
- Anlæg af fællestier langs Vibegårdsvej i Rønne
- Trafiksanering i Svaneke (der er alene foreslået hastighedsdæmpende foranstaltninger ved indkørslerne fra Nexø og Østermarie)

- Forbedring af krydsningsmulighed ved Melsted gård
- Trafikdæmpning på Havnegade/Nørregade og Strandvejen i Allinge
- Krydsene Paradisvej/Kong Gustavsvej og Paradisvej/Stadionvej (krydsene vil blive holdt under observation/politiet vil holde øje med trafikken)
- Trafiksanerering af Stormgade i Nexø
- Etablering af fodgængerfelt i Klemensker
- Hastighedsdæmpning i krydset Møllegade/Byledsgade i Rønne
- Fartdæmpning på Harbovej
- Etablering af eventuelle bump mv. i Sorthat/Muleby
- Etablering af krydsning for skoleelever fra Sandvig
- Vurdering af smalle venstresvingsbaner på cykelstier
- Cykelsluse på Finnedalsvej
- Forbedring af trafiksikkerheden på cykelstien ved Hvide Hus i Saltuna
- Parkerings- og afsætningsforhold på Paradisskolen (er stort set gennemført)
- Markering af overgang fra land til by, evt. ved hjælp af byporte i Listed
- Gennemgang af oversigtsforholdene på Borgmester Nielsens Vej ved Landemærket og Smallesund
- Cykelstier på Munch Petersens Vej i Rønne (erstattes i Trafiksikkerhedsplanen, af en regulering af krydset ved opkørsel til Zahrtmannsvej).

Begrundelsen for ikke at medtage projekterne er, at de dels er projekter, der kan indgå i den årlige pulje til mindre projekter, og dels fordi der ikke kan påvises en væsentlig trafiksikkerhedsmæssig effekt af forslagene, primært fordi der ikke er registreret trafikuheld de pågældende steder.

Mange af projekterne vil, sammen med de forslag der er fremkommet i forbindelse med høringen, blive medtaget i den årlige pulje på 1 mio. kr., som vil blive forelagt Natur- og Miljøudvalget til godkendelse/prioritering.

Økonomiske konsekvenser

Hvis planen bliver godkendt vil der være behov for en samlet investering på mindst 29. mio. kr. i perioden 2019 til 2025, hvilket vil sige ca. 5 mio. kr. pr. år

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med budgettet for 2019 afsat 2,0 mio. kr. til trafiksikkerhedsarbejder i en 4-årig periode.

Natur- og Miljøudvalget har derudover prioriteret 4,75 mio. kr. til trafiksikkerhedsarbejder fra den disponible anlægspulje til veje og broer 2019.

De prioriterede midler er dog omfattet af anlæg, der er sat i bero jf. dagsorden vedr. vurdering af udsættelse af anlægsarbejder, der er godkendt i kommunalbestyrelsen den 25. april 2019.

Center for Natur, Miljø og Fritid vil forelægge Natur- og Miljøudvalget forslag til prioritering af de anlægsarbejder der skal udføres det enkelte år, med henblik på en indstilling til Kommunalbestyrelsen om en anlægsbevilling til de prioriterede arbejder.

Vejmyndigheden vil få en ny opgave i forhold til at screene lokalplaner og byudviklingsplaner for konsekvenser for trafikafvikling, trafiksikkerhed og tilgængelighed. Kompetence (uddannet trafikrevisor) til dette findes ikke i BRK, og der skal derfor tilkøbes konsulentbistand i de konkrete sager. Det indstilles derfor at der i forbindelse med budgetforhandlingerne tilføres 50.000 kr. årligt til Vejmyndighedens planlægningskonto.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen

Punkt 22: Uddannelsesstrategi for Bornholm

Bilag

Udkast til Uddannelsesstrategi for Bornholm

Åbent punkt

22 Uddannelsesstrategi for Bornholm

54.00.00G00-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	22	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen godkender

Resumé

Udkast til uddannelsesstrategi har været i høring blandt arbejdsmarkedsparter og ligger nu som et færdigt forslag.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at "Uddannelsesstrategien for Bornholm" godkendes.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 8. maj 2019:

Indstilling anbefales.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget har på mødet den 6. februar 2019 besluttet at sende Uddannelsesstrategi for Bornholm i en målrettet høring.

Høringen er nu gennemført. Der har været afholdt møder med repræsentanter fra HORESTA og LO, herunder forbundene 3F, FOA, BUPL og Bornholms Lærerforening, mens der er indkommet skriftlige høringssvar fra DI, Dansk Byggeri og Bornholms Landbrug og Fødevarer.

Høringssvarene er her sammenfattet. Fra høringsparterne er der overordnet set ros til udvalget for at have taget initiativ til strategien. Der er stor opbakning til den helhedsorienterede uddannelsesstrategi, for bl.a. at medtænke virksomheder og andre aktører.

Sammenhæng fra grundskole til ungdoms- og videregående uddannelser

Konkret ift. **fokusområde 1** bemærkes det:

- at det er positivt at strategien sætter fokus på at skabe et grundlag for mere reflekterede uddannelsesvalg med afsæt i hele uddannelsesområdet.

Fra flere høringspartnere lyder der en opfordring til i højere grad at inddrage virksomhederne, bl.a. ift. Åben-skole aktiviteterne (medtages i handleplanen).

Der er dog også anerkendelse af, at der på Bornholm allerede bliver gjort meget ift. overgange fra grundskolen og videre i uddannelsessystemerne.

Et attraktivt udbud af uddannelser skaber udvikling og vækst

På **fokusområde 2** er der bred enig i om:

- at det er særdeles vigtigt med et bredt udbud af uddannelser på Bornholm.
I den sammenhæng understreges det, at der skal sikres et højt kvalitetsniveau i de udbudte uddannelser, ligesom det er væsentligt at udbuddet afspejler efterspørgslen hos erhvervslivet (medtages i handleplanen).

En attraktiv uddannelses- og studieø – vi skaber attraktive rammer

I strategiens **fokusområde 3** fremhæves:

- At attraktive ungdoms- og studieboliger er et helt afgørende element ikke mindst i forhold til at rekruttere elever/studerende fra resten af landet.
Der fremsættes endvidere et ønske om etablering af boliger til elever/studerende som opholder sig på Bornholm i kortere perioder af deres uddannelsesforløb (medtages som ønske i handleplanen, men området varetages i andet fagudvalg).

Livslang læring og karrieremuligheder for den enkelte

Fra høringsparterne er der tillige opbakning til **fokusområde 4**, da det vurderes at være et vigtigt indsatsområde:

- Konkret bliver der stillet forslag om
  - 1) øget opmærksomhed på at udnytte de teknologiske muligheder ift. at styrke uddannelsesudbuddet generelt og
  - 2) sikre et fleksibelt udbud af uddannelser på Bornholm samt
  - 3) øget anvendelse af støttemulighederne i kompetencefondene ift. at øge anvendelsen af efter-/videreuddannelsesmulighederne

alle tre medtaget i strategien.

Samarbejde mellem kommune, uddannelse og erhvervsliv

Høringsparterne er enige i, at der er behov for en fælles indsats, som der bliver lagt op til med **fokusområde 5**:

- Der tilkendegives endvidere en interesse for et videre samarbejde og en anerkendelse af, at et styrket samarbejde vil være til fælles gavn for kommune, erhvervsliv og uddannelsesinstitutionerne.

Besvarelsene i høringen har helt overvejende været af handlingsorienteret art, som nu vil blive indarbejdet i handleplanen. Uddannelsesstrategien er dog tilrettet efter høringen og foreligger nu som et tilrettet udkast til uddannelsesstrategi (vedhæftet).

Forankring og handlingsplan

Uddannelsesstrategien vil enten blive koblet til en separat Uddannelsespolitik eller en samlet Arbejdsmarkedspolitik alt efter hvad der politisk besluttet i forhold til det politiske styringsgrundlag.

Men uanset valg af overordnet politisk ramme, skal uddannelsesstrategien ses sammen med

- Beskæftigelsesplan (Jobcenterets årlige plan for den beskæftigelses- og uddannelsesrettede indsats for borgere på vej i uddannelse og job)
- Tværgående tilflytningsstrategi
- Rekrutteringsstrategi
- Flygtningestrategi

Som alle hver på deres felt er med til at understøtte et udbud af kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne på Bornholm.

I forlængelse af vedtagelsen af uddannelsesstrategien udarbejdes der en foreløbig handlingsplan for 2019, hvilket primært vil bestå af allerede iværksatte eller allerede besluttede initiativer fra de respektive parter. *Fx at BRK har ansat 3 studieambassadører til at understøtte et attraktivt studiemiljø på Bornholm.*

Det vil være Center for Job, Uddannelse og Rekruttering som er ansvarlige for udarbejdelse af handlingsplanen med bidrag fra de involverede parter. Handlingsplanen vil blive forelagt udvalget på juni mødet.

På juni mødet vil der ligeledes blive fremlagt en status for uddannelsesindsatsen på Bornholm, med henblik på en politisk drøftelse af hvilke indsatser som bør prioriteres i 2020, herunder om dette giver anledning til eventuelle indsatser som bør drøftes på tværs af udvalg i kommunen og/eller med de øvrige parter, som indgår i arbejdet med uddannelsesstrategien.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 23: Scenarier for Poulsker Idrætsforening

Åbent punkt

23 Scenarier for Poulsker Idrætsforening

04.04.00P20-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	23	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede den 21. december 2017 ikke at godkende en kommende konstruktion for Poulsker Idrætshal som en selvejende institution, men at der derimod skulle arbejdes videre med en løsning med en ny hal i Snogebæk. Der er derfor blevet nedsat et haludvalg med repræsentanter fra lokalområdet og Poulsker Idrætsforening, der skulle arbejde videre på baggrund af kommunalbestyrelsens beslutning. Syv mulige løsninger på Poulsker Idrætsforenings lokaleudfordringer forelægges hermed for fagudvalg og kommunalbestyrelse.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- At udvalget anbefaler en af de ni oplistede modeller til godkendelse i Kommunalbestyrelsen

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 8. maj 2019:

I lyset af kommunes økonomi anbefaler udvalget, at sagen videresendes til budgetforhandlingerne.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Job-, og Udviklings- og Fritidsudvalgets indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Som følge af kommunalbestyrelsens beslutning 21. december 2017 om ikke at godkende den selvejende institution Poulsker Idrætshal, har Poulsker Idrætsforening i samarbejde med lokale interessenter nedsat et haludvalg, der skal arbejde videre med idéen om en ny halfacilitet i Snogebæk.

Haludvalget fik bevilget et tilskud på 200.000 kr. af Kommunalbestyrelsen til det videre arbejde med en ny hal i Snogebæk. Efter længere tids arbejde præsenterede haludvalget deres forslag til et nyt idrætsanlæg i Snogebæk for Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 13. marts 2019. Forslaget omfattede foruden en idrætshal også en række udendørs anlæg. Haludvalgets vision for det samlede anlæg er at være centrum for ketchersport med mulighed for paddle tennis og squash, som ikke findes andre steder på Bornholm. Den samlede anlægsudgift er anslået til ca. 33 mio. kr.

Efterfølgende er haludvalget på Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets opfordring fremkommet med to reducerede forslag til halbyggeri i området, der lyder på henholdsvis 16 mio. kr. og 25 mio. kr. Der foreligger således tre mulige scenarier for en ny hal i Snogebæk. Der er desuden seks yderligere muligheder for at imødesee Poulsker Idrætsforenings (PIF) behov for en fast, lokalemæssig base: 1) PIF lejer fortsat Poulsker Hallen, 2) Poulsker Hallen og tilhørende bygninger købes i rent salg af en selvejende institution, 3) BRK køber Poulsker Hallen og tilhørende bygninger i rent salg, 4) Kommunen opfører en ny hal på kommunal grund, 5) der indgås et samarbejde med Nexø Hallen om lokaler (evt. ud-/ ombygning) og 6) PIF henlægger deres aktiviteter til andre haller.

Anlægsudgifter

Som det fremgår af nedenstående oversigt er der forskellige engangsudgifter knyttet til de respektive modeller i forbindelse med anlæg eller køb:

Oversigt over modeller (priser i mio. kr.)								
	Projekt	Samlet anlægsudgift		Samlet finansiering				
		Anlæg ekskl. moms	Anlæg inkl. moms	Anlægsbevilling ekskl. moms	Anlægsbevilling inkl. moms	MA 85%	Kommunegaranti	Fondsmidler
1	Snogebæk Hallen I	26,40	33,00	6,40	8,00	6,64	19,00	6,00
2	Snogebæk Hallen II	19,96	24,96	3,20	4,00	3,32	19,00	1,96
3	Snogebæk Hallen III	12,56	15,70	3,20	4,00	3,32	11,70	
4	Leje af Poulsker Hallen	-	-	-	-	-	-	-
5	Køb af Poulsker Hallen (selvejd.)	8,08	10,10	2,50	3,12	2,59	7,60	-
6	Køb af Poulsker Hallen (komm.)	8,08	10,10	2,50	3,12	2,59	-	-
7	Ny komm. hal	28,60	35,75	28,60	35,75	29,67	-	-
8	Samarb. m. Nexø Hallen	-	-	-	-	-	-	-
9	Pif i andre haller	-	-	-	-	-	-	-

Som tabellen viser bliver kommunen belastet på forskellig vis ved de forskellige modeller. En kommunegaranti er omfattet af bestemmelserne i lånebekendtgørelsen. Da der er tale om anlægsprojekter, der kan sidestilles med kommunale anlægsopgaver, kræver en garanti en låneramme. Bornholms Regionskommune har som udgangspunkt ikke ledig låneramme. Alternativt kan kommunen deponere et tilsvarende beløb, som efterfølgende frigives med 1/25-del om året, idet restsummen frigives når lånet er indfriet. Anlægsbevillinger vil være et direkte træk på kommunens kassebeholdning, hvis der ikke kan findes finansiering indenfor de eksisterende budgetter. Haludvalget anfører dog, at anlægsbevillingerne vil kunne gives over to år, for at mindske budgetbelastningen.

Driftsudgifter

Ud over anlægsudgifter og kommunegarantier vil der også skulle udbetales driftstilskud til en kommende selvejende hal, hvis kommunalbestyrelsen beslutter det. Poulsker Hallen får i 2019 et driftstilskud på 802.000 kr. Hvis driftstilskuddet til én selvejende idrætshal øges, medfører det et forholdsmæssigt fald i driftstilskuddet til de andre selvejende haller. Driftsudgifterne til de forskellige modeller over fem år er listet i nedenstående oversigt:

	Projekt	Årlig driftsudgift (2019-tal)	Samlet 5-årig driftsudgift
1	Snogebæk Hallen I	1,56	7,57
2	Snogebæk Hallen II	1,59	7,85
3	Snogebæk Hallen III	0,98	4,77
4	Leje af Poulsker Hallen	0,80	4,01
5	Køb af Poulsker Hallen (selvejd.)	0,98	4,93
6	Køb af Poulsker Hallen (komm.)	1,13*	5,65*
7	Ny kommunal hal	0,40	2,00
8	Samarb. m. Nexø Hallen		
9	PIF i andre haller		

*) Driftsomkostninger er baseret på almindelig drift af Poulskerhallen på ca. 600.000 kr. p.a., mens de tilstødende bygninger holdes på tomgangsdrift ca. 530.000 kr. p.a.

Modeller for Poulsker Idrætsforening

De forskellige modeller og muligheder i forbindelse med lokalebehov for Poulsker Idrætsforening er nærmere beskrevet i den nedenstående sagsfremstilling. Tallene herunder er inkl. moms medmindre andet er angivet.

1. Ny hal til 33 mio. kr.

Projektet skal primært skabe plads til de eksisterende aktiviteter i Poulsker Idrætsforening (fx gymnastisk, fodbold, volley, badminton m.fl.), og skal samtidig være det bornholmske centrum for ketchersport, der tilbyder faciliteter til squash og paddle tennis, som der på nuværende tidspunkt ikke er mulighed for at dyrke på øen.

Hallen i model 1 vil ligeledes skulle fungere som mødested for flere generationer kunne aktivere flere og andre målgrupper, heriblandt de unge og ældre, gennem nye tiltag og muligheder for at dyrke anderledes former for motion. Hallen er tænkt sammen med et rekreativt udeområde, som skal skabe bedre muligheder for at dyrke idræt og aktiviteter på nye og fleksible måder.

Haludvalget arbejder med en samlet pris for projektet på ca. 33 mio. kr. Der lægges op til en finansieringsmulighed, hvor Bornholms Regionskommune bidrager med et anlægstilskud på 8 mio. kr. samt et lån med kommunegaranti på enten 19 mio. kr. De resterende udgifter skal finansieres af fondsmidler.

2. Ny hal til 25 mio. kr.

Der er foretaget en række tilpasninger til det oprindelige projekt, for at kunne imødekomme det politiske ønske om en hal til ca. 23 mio. kr. Justeringerne har

indebåret en reduktion af selve idrætshallens areal samt de udendørs anlæg (tennisbane, multibane, m.m.) Der er ligeledes indregnet en besparelse ved at udbyde opgaven som totalentreprise.

Bygningerne anslås at koste 18,8 mio. kr., mens der er udgifter til køb af grund, byggemodning mv. på ca. 3,3 mio. kr. jf. det indsendte budget. Der er i forslaget ikke indregnet investeringer i vedvarende energikilder som fx varmepumper og solceller. Disse investeringer anslås til 2 mio. kr.

Bornholms Regionskommunes samlede udgifter på anlæg til denne hal vil beløbe sig til 23 mio. kr., mens det samlede projekt har en anslået pris på ca. 25 mio. kr. De resterende 2 mio. kr. forventes dækket af fondsmidler.

Der er ikke indsendt et forventet driftsbudget, så udgiften til driftstilskud til den pågældende hal er beregnet dels på baggrund af faktiske udgifter og dels på baggrund af kvalificerede skøn. Det vurderes således, at et driftstilskud til denne skitserede hal, vil beløbe sig til ca. 1.570.000 kr. årligt. Det vil give en samlet driftstilskudsudgift på 7,85 mio. kr. over fem år.

3. Ny hal til 15,7 mio. kr.

En nybygget hal til 15,7 mio. kr. vil kunne opnå en bruttostørrelse på ca. 1000 m², hvilket er ca. 300 m² mindre end foreningens eksisterende rammer i Poulsker Hallen. PIF finder det usandsynligt, at en sådan hal vil kunne rumme de nuværende aktiviteter. En hal efter denne model vil mangle mulighederne for udvikling i lokalområdet, og vil kun i begrænset omfang give mulighed for udvikling af nye tilbud til medlemmer, borgere og turister. Haludvalget har ikke budgetteret dette forslag yderligere, hvorfor udgifterne til driftstilskud er anslåede ud fra de angivne oplysninger samt kvalificerede skøn. Det vurderes derfor, at der til denne model vil skulle udbetales driftstilskud på ca. 955.000 kr. årligt, med en samlet udgift på ca. 4,8 mio. kr. over fem år.

Det anses for urealistisk, at der kan opnås fondsfinansiering til denne løsning.

4. Fortsat leje af Poulskerhallen

PIF fortsætter lejemålet i den eksisterende Poulskerhallen. Forhandlinger om lejekontrakten kan genoptages, så PIF sikres fornuftige lejeforhold.

Hvis Kommunalbestyrelsen vil fortsætte den nuværende aftale, skal man politisk være opmærksom på, at Poulsker IF stilles bedre end andre foreninger, der efter Folkeoplysningsloven modtager lokaletilskud. Herudover skal man være opmærksom på, at det er problematisk, hvis udlejer misligholder sin forpligtelse til vedligehold af bygningen, indirekte for kommunale midler. Hvis udlejer ikke vedligeholder ejendommen, kan der være tale om ulovlig støtte til en erhvervsvirksomhed. Ligeledes kan kommunen fortsat ikke give tilskud til renovering af bygningerne, da det er en opgave, der påhviler ejer. Såfremt man ønsker at forlænge aftalen, bør det udelukkende være med henblik på at effektuere en permanent løsning for foreningen.

Såfremt PIF skal overgå til at modtage lokaletilskud som andre foreninger, vil det medføre en belastning på rammen til lokaletilskud. Lokaletilskuddet vil være markant mindre end det eksisterende driftstilskud, og det vil formentlig ikke være muligt for PIF at fortsætte deres lejemål.

Kommunen vil i så fald henvise PIF til på lige fod med andre foreninger at gøre brug af andre kommunalt støttede idrætsfaciliteter som Nexøhallen, Aakirkebyhallen og Østermariehallen, der ligger i umiddelbar nærhed og har ledig kapacitet. Bornholm rummer i dag betydelig uudnyttet halkapacitet, samtidig med at der er en del idrætsfaciliteter til andre idrætsgrene, som ikke eksisterer på Bornholm.

5. Køb af Poulskerhallen til selvejende hal

Kommunen køber det samlede bygningskompleks i ren handel af ejer for 7,6 mio. kr. (jf. tal af 7. december 2017) Der er desuden behov for renoveringsarbejder på hallen til samlet ca. 2,5 mio. kr., hvilket vil få den samlede anlægsudgift til at beløbe sig til 10,1 mio. kr. Idrætsfaciliteterne kan derefter sælges videre til en lokal forening/fond, der fremover skal stå for driften. Dette salg ville generere en indtægt, som skal modregnes kommunens købsudgift.

Den nye selvejende institution kan søge om driftstilskud, som vil beløbe sig til ca. 0,8 mio. kr. årligt på baggrund af tidligere beregninger. Jf. Ejendomsservices notat vedr. anvendelighedsvurdering af det samlede kompleks fra 7. december 2017, har kommunen ikke umiddelbart anvendelse af den resterende del af bygningerne. De skal derfor holdes kørende i tomgangsdrift, hvilket også indbefatter et minimum af varme, tilsyn og enkelte udvendige plejearbejder. Tomgangsudgifterne til de resterende bygninger anslås til 0,53 mio. kr. p.a.

Denne model vil dermed medføre en samlet driftsudgift for kommunen på i alt 1,33 mio. kr. p.a.

6. Køb af Poulskerhallen til kommunal hal

I fortsættelse af ovenstående model 5 kan kommunen købe det samlede bygningskompleks i ren handel for 7,6 mio. kr. og drive hallen kommunalt. Der er desuden behov for renoveringsarbejder på hallen til samlet ca. 2,5 mio. kr., hvilket vil få den samlede anlægsudgift til at beløbe sig til 10,1 mio. kr.

Hallen drives videre som en kommunal hal, mens den resterende del af ejendommen holdes kørende i tomgangsdrift, da der ikke umiddelbart kan findes anvendelse for bygningerne. Ifølge notat fra Ejendomsservice af d. 7. december 2017, beløber de samlede driftsudgifter sig til 1,13 mio. kr. p.a., heraf ca. 0,6 mio. kr. til selve haldriften.

7. Ny kommunal hal

Der bygges en ny kommunal hal tilsvarende den, som PIF benytter i dag. Kommunen ejer ikke selv en ledig byggegrund i Snogebækområdet. En anslået pris for det fulde kompleks på ca. 1440 m² inkl. boldbaner, grundkøb mv. vil være ca. 36 mio. kr. jf. notat fra ekstern rådgiver af 11. december 2017.

Etablering af en kommunal hal vil medføre en nettoudgift på ca. 30 mio. kr., idet momsandelsprocenten på dette område er 85.

8. Samarbejde med Nexø Hallen

Der indledes en dialog med Nexø Hallen om en fremtidig udformning af faciliteten, der kan imødesee PIF's behov for lokaler under hensyntagen til eksisterende brugere. Muligheder for udvikling af nye aktiviteter, der kan appellere til en bred målgruppe, kunne understøttes med et samarbejde mellem de forskellige aktører. Såfremt der kan

etableres et meningsfyldt samarbejde mellem parterne må det forventes, at der kunne skabes et uformelt mødested, der kan tilgodese en bred brugergruppe.

Det vil medføre en umiddelbar besparelse på ca. 800.000 kr., hvis der ikke længere skal udbetales tilskud til Poulskerhallen. Disse midler vil indgå i den samlede pulje af driftstilskud til selvejende haller. Nexø Hallen får i 2019 et samlet driftstilskud på 1.466.716 kr. Såfremt hallens areal i forlængelse af et samarbejde om udvikling af idrætsfaciliteten bliver udvidet, vil det medføre et øget driftstilskud til Nexø Hallen.

9. Poulsker Idrætsforening i andre haller

Bornholms Regionskommunes fordelingsregler for indendørs idrætsfaciliteter anfører, at timerne mellem kl. 17.00 og 20.00 primært skal prioriteres til børne- og ungeaktiviteter. Tiderne fra 8.00-15.00 skal ligeledes tilgodese foreninger med børne- og ungdomsaktiviteter, mens tiderne fra 15.00-17.00 også er forbehold forskellige aktiviteter for børn og unge. Tider til andre aktiviteter fordeles efterfølgende. Det vurderes derfor umiddelbart muligt, at omplacere PIF's aktiviteter til andre haller, fx Nexø Hallen, Svaneke Hallen og Østermarie Hallen. De konkrete konsekvenser vil dog skulle undersøges nærmere. En fragmentering af foreningens aktiviteter vil dog have betydning for dens sammenhængsgrundlag, og kan i yderste konsekvens medføre en afvikling af foreningen.

Det vil medføre en umiddelbar besparelse på ca. 800.000 kr., hvis der ikke længere skal udbetales tilskud til Poulskerhallen. Disse midler vil indgå i den samlede pulje af driftstilskud til selvejende haller.

Der foreligger dermed i alt ni forskellige mulige scenarier for Poulsker Idrætsforening med forskellige økonomiske omkostninger på såvel drift som anlæg.

Strategiske overvejelser

En ny hal i Snogebæk vil ligge meget tæt på Nexø Hallen, som ligger ca. 4 kilometer væk. Jf. Idrætsstrategien skal behovet for idrætsfaciliteter tilpasses det reelle behov, ligesom der bør satses på en udvikling og specialisering af de eksisterende faciliteter. Dels på baggrund af et økonomisk perspektiv, dels på baggrund af et ønske om at styrke idrætten, dér hvor faciliteten i forvejen er til rådighed.

Bornholms Regionskommunes ejendomsstrategi arbejder ligeledes med en målsætning om at optimere regionskommunens ejendomsportefølje, og strategien understreger, at antallet og typen af bygninger skal afspejle det eksisterende behov. Dette indebærer, at kommunen skal udnytte de eksisterende ejendomme bedst muligt i et langsigtet perspektiv i forhold til ejendommens økonomiske og servicemæssige værdi. Det bør derfor overvejes, om et samarbejde med og evt. udbygning af Nexø Hallen kan være et alternativ til en nybygget hal i Snogebæk.

Økonomiske konsekvenser

Jævnfør sagsfremstilling.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 24: Nexø Hallen ansøger om kommunegaranti

Bilag

Ansøgning - Nexø Hallen

Budget 2019 - Nexø Hallen

Åbent punkt

24 Nexø Hallen ansøger om kommunegaranti

04.04.00Ø60-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	24	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den selvejende idrætshal Nexø Hallen ansøger om kommunegaranti på 1,6 mio. kr. til udvidelse af hallens Trimcenter og etablering af tilhørende omklædnings- og badefaciliteter samt udvidelse af hallens redskabsrum.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- At udvalget drøfter udvidelsen af hallens eksisterende Trimcenter.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 8. maj 2019:

Drøftet. Udvalget kan ikke støtte udvidelsen af hallens eksisterende trimcenter. René Danielsson kan ikke medvirke.

Koncerndirektøren indstiller,

- At udvalget drøfter, hvorvidt der kan bevilges kommunegaranti på 1,6 mio. kr. som ansøgt.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Afslag på ansøgning anbefales.

Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Nexø Hallen ønsker at udvide hallens eksisterende trimcenter med bedre og adskilte badefaciliteter samt en udvidelse af hallens redskabsrum. Der skal desuden etableres en separat indgang til trimfaciliteterne, så de kan anvendes hele året uden samtidig adgang til selve hallen. Det vil desuden muliggøre, at brugerne kan benytte sig af faciliteten, når selve hallen er optaget af skolebørn i tidsrummet kl. 8.00-15.00. Årsagen til ansøgningen om udvidelse af trimcenterets rammer er en stigende interesse for fitness i lokalområdet.

Nexø Hallens trimcenter har eksisteret i 27 år, og er fortsat populært. I 2018 havde trimcenteret 150 private brugere, heriblandt Nørremøllecenteret, som henviser patienter til trimcenteret efter endt genoptræning. Herudover bruger foreningen Ældremotion lokalet to gange ugentligt mod en årlig leje på 2.600 kr. Nexø Hallen stiller desuden trimcenteret til rådighed for alle lærere på Paradisbakkeskolen, så de kan benytte faciliteten med eleverne 7 dage ugentligt mod en årlig betaling på 3.200 kr.

Enkeltstående medlemmer betaler kontingent for at benytte trimcenteret: Et kvartals-medlemskab beløber sig til 400 kr., et halvårligt til 600 kr. og et årsmedlemskab til 1000 kr.

Der ansøges ikke om en udvidelse af driftstilskuddet ved samme lejlighed, omend Nexø Hallen modtager driftstilskud til de eksisterende rammer i dag.

Fitness i Nexø

Sundhedscenter Bornholm har en afdeling i Nexø, som tilbyder forskellige former for holdtræning samt adgang til fitnessmaskiner. Et medlemskab af Sundhedscenter Bornholm koster fra 159 kr. om måneden, og vil dermed beløbe sig til min. ca. 1900 kr. p.a. Der er adgang til fitnesscenteret alle dage fra kl. 5.00-23.00.

Sundhedscenter Bornholm ligger ca. 1,5 km fra Nexø Hallen.

Finansieringsplan

Nexø Hallen har ingen egenfinansiering af projektet, da der ikke er likvide midler til rådighed. Idrætshallens resultat for 2018 viser et underskud på 34.000 kr., og af ansøgningens bilag fremgår det, at Nexø Hallen ikke har mulighed for at finansiere anlægget selv. Udvidelsen skal derfor finansieres udelukkende ved lånoptag i KommuneKredit med kommunegaranti.

Den samlede investering i tilbygningen anslås at koste ca. 1,475 mio. kr. Der skal desuden indkøbes nye maskiner til trimcenteret, hvilket forventes at koste 125.000 kr. Samlet giver det en udgift på 1,6 mio. kr., som Nexø Hallen ansøger om kommunegaranti til.

Udvidelse af trimcenter	1.475.000 kr.
Indkøb af nye maskiner til trimcenter	125.000 kr.
I alt udgifter	1.600.000 kr.

Nexø hallens bestyrelse anser projektet for selvfinansierende, hvilket begrundes i den forventede øgede aktivitet og indtægt i forbindelse med de mere attraktive rammer for trimcenteret. Bestyrelsen forventer næsten en fordobling af kontingentindtægterne fra 90.000 kr. til 170.000 kr., som skal finansiere de ekstra driftsomkostninger i forbindelse med udvidelsen.

Øgede udgifter til trimcenter	
Varme og el	25.000 kr.
Renter og afdrag	65.000 kr.
I alt	90.000 kr.
Øgede indtægter fra trimcenter	
Kontingentindtægter	80.000 kr.
Resultat	-10.000 kr.

Nexø Hallens budget for 2019 viser et forventet overskud på 175.000 kr., og vil derfor kunne bære et underskud på 10.000 kr.

Konkurrenceforvridning

Det er omdiskuteret i hvilket omfang kommunen kan yde støtte til foreningsbaserede fitnessaktiviteter. Kommunen yder generelt tilskud til idrætsforeninger, der har fitness som en del af deres aktiviteter, ligesom der ydes lokale- og aktivitetstilskud til holdaktiviteter i fitnesslokalerne efter reglerne i folkeoplysningsloven. En privat aktør har tidligere klaget over dette forhold, men klagen er blevet afvist af Ankestyrelsen og kommunen anser derfor fortsat tilskuddene for at være lovlige.

Tidligere praksis i det kommunale tilsyn har også antaget, at kommuner kan drive eller yde støtte til motionscentre, forudsat at tilskudsmodtageren ikke har til formål at opnå fortjeneste og at alle (eller en sagligt afgrænset personkreds) har mulighed for at benytte faciliteterne.

På den baggrund er det administrationens vurdering, at kommunen lovligt kan stille garanti for låneoptaget i forbindelse med den påtænkte udvidelse af Nexø Hallen og tilhørende trimcenter.

Økonomiske konsekvenser

En kommunegaranti er omfattet af bestemmelserne i lånebekendtgørelsen. Da der er tale om et anlægsprojekt, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, kræver en garanti en låneramme. Bornholms Regionskommune har som udgangspunkt ikke ledig låneramme. Alternativt kan kommunen deponere et tilsvarende beløb, som efterfølgende frigives med 1/25-del om året, idet restsummen frigives når lånet er indfriet.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 25: Orientering fra formanden

Åbent møde

25 Orientering fra formanden

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	25	

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Intet.

Punkt 26: Eventuell

Åbent punkt

26 Eventuelt

00.01.00P35-0099

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-05-2019	26	

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. maj 2019:

Intet.

Punkt 101: Lukket

Punkt 102: Lukket

Punkt 103: Lukket

Punkt 104: Lukket

Punkt 105: Lukket

Punkt 106: Lukket

Punkt 107: Lukket